

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT

Prop. 65 S

(2014–2015)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 377/2014 om opprettelse av Copernicus-programmet

*Tilråding fra Utenriksdepartementet 13. mars 2015,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Solberg)*

1 Bakgrunn

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 377/2014 om opprettelse av Copernicus-programmet og om oppheving av forordning (EU) nr. 911/2010 trådte i kraft i EU 25. april 2014.

Forordningen regulerer utbygging og drift av Copernicus-programmet for perioden 2014–2020. Copernicus er EUs jordobservasjonsprogram, som skal støtte opp under bærekraftig ressursforvaltning, samfunnssikkerhet, klima og miljø. Norge har deltatt i utviklingen og utbyggingen av Copernicus-programmet (tidligere kjent som Global Monitoring for Environment and Security-GMES) siden det ble startet opp i år 2000. Norsk deltakelse fant først sted innen rammene av den europeiske romorganisasjonen ESA og EUs 7. rammeprogram og senere gjennom innlemmelse i EØS-avtalen av programmets innledende driftsfase, jf. Prop. 4 S (2012–2013). Da den innledende driftsfasen av programmet ble avsluttet 31. desember 2013, løp det rettslige grunnlaget for Norges avtale om programdeltakelse ut.

Det er i forhandlinger mellom EU, Island, Liechtenstein og Norge oppnådd enighet om å innlemme Copernicus-forordningen i EØS-avtalen,

slik at EØS-avtalens regler om programsamarbeid danner grunnlag for norsk deltakelse i Copernicus-programmet. Utkastet til EØS-komiteebeslutning forutsetter at Norges deltakelse i Copernicus-programmet blir basert på de samme prinsippene som ligger til grunn for Norges deltakelse i EUs satellittnavigasjonsprogrammer Galileo og EGNOS. Island sluttet seg til Copernicus høsten 2014, mens Liechtenstein har valgt å stå utenfor programmet. I påvente av nasjonal avklaring av videre deltakelse har Norge fått delta som observatør i programmets styrende og rådgivende organer i 2014.

Siden gjennomføringen av EØS-komiteens beslutning vil ha flerårige budsjettmessige konsekvenser, er Stortingets samtykke til deltakelse i EØS-komiteens beslutning nødvendig i samsvar med Grunnlovens § 26 annet ledd. For å sikre norsk deltakelse i programmet så snart som mulig, legges det opp til at Stortingets samtykke innhentes før det treffes beslutning i EØS-komiteen.

Utkast til EØS-komiteebeslutning samt Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 377/2014 i uoffisiell norsk oversettelse, følger som trykte vedlegg til proposisjonen.

2 Generelt om Copernicus-programmet

Satellittbasert jordobservasjon har gjennom flere tiår fått stadig økende betydning for forskning, myndighetsutøvelse og næringsvirksomhet. Satellitter skutt opp av ulike stater og internasjonale organisasjoner har gitt store bidrag til forståelsen av blant annet vær, klima og havstrømmer. De har også blitt viktige verktøy for operativ overvåking av blant annet avskoging, snø og isdekke, ras og skred, ulovlig fiske, oljesøl og skipsfart. Særlig i nordområdene, der det finnes få andre muligheter for overvåking, har jordobservasjonssatellitter blitt et svært viktig verktøy for å ivareta myndighetsoppgaver og å legge til rette for næringsvirksomhet.

Gjennom det såkalte Baveno-manifestet tok Europakommisjonen i 1998 til orde for å starte opp et felleseuropeisk initiativ for jordobservasjon. Bakgrunnen for dette var et stadig økende behov for informasjon om miljø og klima i kjølvannet av signeringen av internasjonale utslippsavtaler på 1980- og 90-tallet. Manifestet ble fulgt opp i år 2000 med etablering av utviklingspartnerskapet Global Monitoring for Environment and Security (GMES), mellom Europakommisjonen, ESA og EUs og ESAs medlemsstater. Innenfor rammeverket av dette partnerskapet finansierte ESA og EUs 7. rammeprogram utviklingen av teknologi som skulle legge grunnlaget for etableringen av et operativt, europeisk jordobservasjonssystem.

I 2010 var dette utviklingsarbeidet kommet langt nok til at EU kunne etablere en innledende driftsfase av det operative jordobservasjonsprogrammet GMES gjennom vedtakelsen av forordning (EU) nr. 911/2010, med varighet fra 2011 til 2013. Formålet med den innledende driftsfasen var å legge grunnlaget for utbygging av et fullskala jordobservasjonssystem fra og med 2014. Ved vedtaket av Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 377/2014 har EU besluttet å gjennomføre denne utbyggingen under navnet Copernicus. I løpet av perioden 2014–2020 skal utbyggingen fullføres og programmet settes i ordinær drift. Den første av programmets egne satellitter ble skutt opp 3. april 2014. Ytterligere ni satellitter vil skytes opp frem mot 2022.

Formålet med Copernicus er å skaffe til veie jordobservasjonsdata fra satellitter, hav- og luftbårne sensorer og bakkebaserte målestasjoner og å drifte systemer som tilrettelegger disse dataene for ulike brukere. Copernicus er et av hovedområdene for samarbeid mellom EU og ESA og utgjør sammen med satellittnavigasjonsprogrammene

Galileo og EGNOS hovedpilarene i EUs rompolitikk. Programmet er på sikt tenkt å være Europas bidrag til den globale jordobservasjonstjenesten Global Earth Observation Systems of Systems (GEOSS). GEOSS vil integrere data fra ulike regionale jordobservasjonstjenester i en felles plattform og tilrettelegge informasjonen for ulike brukere. Målet er å utvikle en global, felles infrastruktur for løpende oppdatert informasjon til bruk innen blant annet miljøforvaltning og katastrofehåndtering.

Copernicus representerer en ny fase innen jordovervåking fra satellitt. Mens det hittil har blitt benyttet enkeltstående forskningssatellitter med begrenset levetid, er Copernicus et operativt system, som vil gi kontinuerlig dekning gjennom oppskyting av nye satellitter til erstatning for dem som etter hvert fases ut på grunn av alder og slitasje. Dette er særlig viktig for forståelsen av miljø- og klimaendringer, som er avhengig av sammenliknbare målinger gjennomført over et langt tidsrom.

3 Nærmere om innholdet i forordning (EU) nr. 377/2014

Forordning (EU) nr. 377/2014 etablerer Copernicus og regulerer organisering og drift av programmet i perioden 2014–2020. Forordningen inneholder formålserklæring og regler for gjennomføringen av programmet, herunder styringsstruktur, hvilke tjenester som skal utvikles innenfor programmet, anskaffelsesregelverk, sikkerhetsbestemmelser, føringer for data- og informasjonspolitik og regler for internasjonalt samarbeid og tredjelandsdeltakelse.

Artikkel 2 i forordningen definerer Copernicus som et brukerdrevet program under sivil kontroll. Programmet vil bestå av tre hoveddeler: en tjenestedel, en rombasert infrastrukturdel og en del bestående av luft-, hav- og bakkebasert infrastruktur.

Artikkel 3 inneholder definisjoner av begrepene som brukes i forordningen, bl.a. dedikerte satellitter, bidragende satellitter, ulike typer data og brukere.

Artikkel 4 fastsetter at Copernicus skal bidra til oppnåelsen av følgende målsettinger:

- Jordobservasjon til støtte for miljøvern, samfunnssikkerhet og sivil beredskap
- Støtte opp under EUs mål om smart, bærekraftig og inkluderende vekst
- Legge til rette for en konkurransedyktig europeisk rom- og tjenesteindustri

Samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 377/2014 om opprettelse av Copernicus-programmet

- Sikre Europa uavhengig tilgang til geoinformasjon som grunnlag for beslutningsprosesser og operative aktiviteter
- Støtte opp under globale initiativer som den globale jordobservasjonstjenesten GEOSS

Artikkel 5 definerer spesifikasjoner for tjenstedelen av Copernicus. Tjenstedelen vil ha følgende tematiske hovedinndeling:

- Atmosfære
- Marint miljø
- Land
- Klimaendringer
- Katastrofehåndtering
- Samfunnssikkerhet

Artikkel 6 definerer spesifikasjoner for den rombaserte infrastrukturen til programmet. Romkomponenten i Copernicus består av dedikerte satellitter og data fra bidragende satellitter.

Artikkel 7 definerer spesifikasjoner for programmets luft-, hav- og bakkebaserte infrastruktur.

Artikkel 8 regulerer programmets finansieringsramme. Det fastsettes en total bevilgning for perioden 2014-2020 på 4,3 mrd. euro. Av dette avsettes 897,4 mill. euro til tjenstedelen og til luft-, hav- og bakkebasert infrastruktur, mens 3,4 mrd. euro avsettes til rominfrastruktur.

Artiklene 9 til 13 regulerer programmets styringsstruktur. Det overordnede ansvaret for programmet legges til Europakommisjonen. Mye av den praktiske gjennomføringen skal imidlertid settes ut til andre aktører. Den europeiske romorganisasjonen ESA er gjennom en delegeringsavtale gitt ansvar for teknisk gjennomføring av den rombaserte infrastrukturen. Det er også inngått en delegeringsavtale med den europeiske vær-satellittorganisasjonen EUMETSAT. For tjenstedelen fastsettes det at Europakommisjonen kan delegere oppgaver til relevante europeiske organ som EEA, FRONTEX, EMSA, SATCEN og ECMWF, eller til sammenslutninger av nasjonale forvaltningsorganer. Europakommisjonen skal samarbeide med nasjonale myndigheter med sikte på å oppnå best mulig distribusjon og bruk av data fra Copernicus.

Artiklene 15 til 22 omhandler offentlige innkjøp og fastsetter bl.a. at EUs finansforordning får anvendelse på Copernicus samt andre bestemmelser om programmets anskaffelsespolitikk.

Artikkel 23 til 25 inneholder bestemmelser om Copernicus' data- og informasjonspolitikk. Det fastslås at data innenfor visse begrensninger skal gjøres gratis og åpent tilgjengelig.

Artikkel 26 fastsetter regler for internasjonalt samarbeid. Det fastslås at det kan inngås avtale om deltakelse for EFTA-statene, kandidatstater, Sveits og øvrige tredjestater.

Artikkel 27 inneholder bestemmelser om kontroll og revisjon. Artikkel 28 regulerer eierskap til satellitter og andre elementer utviklet under programmet. EU skal være eier av alle materielle og immaterielle eiendeler som skapes eller utvikles under Copernicus. Artiklene 29 til 31 regulerer ulike forhold knyttet til styringen av programmet. Det fastslås at Europakommisjonen skal assisteres av en komité (Copernicus-komiteen). I sikkerhetsrelaterte saker møter Copernicus-komiteen i form av et eget sikkerhetsutvalg. Videre skal det opprettes en arbeidsgruppe som skal rådgive Copernicus-komiteen om forhold knyttet til brukerbehov. Artikkel 32 fastslår at det i 2017 skal gjennomføres en evaluering av Copernicus, spesielt knyttet til programmets datapolitikk og styring.

Artikkel 33 opphever forordning (EU) nr. 911/2010.

4 Konstitusjonelle forhold

Den norske deltakelsen i programmet innebærer økonomiske utgifter av en viss størrelse som skal finansieres over flere år. Stortinget må derfor gi sitt samtykke til avgjørelsen i EØS-komiteen, jf. Grunnlovens § 26, annet ledd.

For å hindre at Norge forsinkes i kraftttredelse av beslutningen, og for å gjøre det mulig for EØS/EFTA-statene formelt å delta i programmet så raskt som mulig i 2015, fremmes forslag om at Stortinget gir sitt samtykke før EØS-komiteen treffer sin beslutning. Det vil dermed ikke være nødvendig for Norge å ta forbehold om konstitusjonelle prosedyrer ved beslutning i EØS-komiteen.

Det er ikke ventet at det vil komme endringer i utkastet til beslutning i EØS-komiteen. Dersom den endelige beslutningen ikke i alt vesentlig er i samsvar med utkastet som er lagt ved denne proposisjonen, vil saken bli lagt fram for Stortinget på nytt.

5 Beslutningen i EØS-komiteen

Utkastet til EØS-komiteebeslutning viser til EØS-komiteens beslutning nr. 249/2014 av 13. november 2014 som innlemmer Copernicus-programmet i EØS-avtalens protokoll 31. Norge var ikke part i EØS-komiteens beslutning nr. 249/2014, dens

artikkel 1 inneholder et forbehold om at Norge og Liechtenstein ikke er part i beslutningen. Utkastet til EØS-komiteébeslutning artikkel 1 opphever forbeholdet for Norge (Liechtenstein kommer fortsatt til å stå utenfor programmet).

Utkastet til EØS-komiteébeslutning artikkel 1 forutsetter at Norge skal delta i aktiviteter som følger av forordning (EU) nr. 377/2014. Norges økonomiske bidrag beregnes etter den ordinære EØS-bidragsskalkylen. Norge skal delta fullt ut, uten stemmerett, i alle komiteer som bistår Europakommisjonen i styringen, utviklingen og gjennomføringen av programmet.

Artikkel 2 fastslår at beslutningen trer i kraft dagen etter at EØS-komiteen har mottatt alle meddelelser etter avtalens artikkel 103 nr. 1 og at beslutningen får anvendelse fra 1. januar 2014.

Artikkel 3 fastslår at beslutningen skal kunnngjøres i EØS-avdelingen av, og EØS-tillegget til, «Den europeiske unions tidende».

6 Økonomiske og administrative konsekvenser og gjennomføring i norsk rett

EØS/EFTA-statenes finansielle bidrag til Copernicus-programmet bestemmes i henhold til EØS-avtalens artikkel 82 nr. 1 bokstav a. Bidraget reflekterer den relative andelen hver stats BNP utgjør i forhold til EU-statenes samlede BNP. Det totale norske bidraget til Copernicus-programmet i perioden 2014–2020 er anslått til om lag 1 mrd. kroner, gitt valutakursen som er lagt til grunn i 2015-budsjettet. I tillegg vil det være behov for 30 mill. kroner per år i årene 2015–2020 til nasjonal administrativ og teknisk oppfølging, som skal sikre at Norge får best mulig utbytte av programdeltakelsen. Finansieringen av Norges deltakelse for 2014 og deler av 2015 er vedtatt gjennom nysalderingen av statsbudsjettet for 2014. Utgiftene dekkes over Nærings- og fiskeridepartementets budsjett.

Norsk Romsenter er sekretariat for oppfølgingen av Norges deltakelse. Nødvendig koordinering mellom berørte departementer ivaretas gjennom et

interdepartementalt koordineringsutvalg under ledelse av Nærings- og fiskeridepartementet.

Gjennomføringen av forordningen medfører ikke behov for lov- eller forskriftsendringer.

7 Vurdering

Norge har store brukerinteresser knyttet til Copernicus-programmet. Data fra programmet vil få sentral betydning for blant annet havovervåking, miljø- og klimaovervåking, fiskeriovervåking og overvåking av ras og skred. Store hav- og landområder, og næringsinteresser knyttet til naturressursutnyttelse og maritim transport, gjør Norge til et land som har særlig stor nytte av slik overvåking, ikke minst i nordområdene. Norsk bidrag til Copernicus vurderes å ha stor betydning for miljø- og klimapolitikken og som operativt verktøy for katastrofehandtering.

Deltakelse i Copernicus gir Norge adgang til å møte i programmets styrende og rådgivende organer. Dette gir mulighet til å påvirke programmets utforming, slik at det i større grad enn det som ellers hadde vært tilfelle dekker særlige norske brukerbehov. Norge har i programmets innledende driftsfase fått gjennomslag for bedre dekning i de norske nordområdene enn det som opprinnelig var planlagt. Norsk deltakelse er også en forutsetning for at norske bedrifter og forskningsinstitusjoner skal kunne få konkurrere om kontrakter til utbyggingen og driften av Copernicus. Norske leverandører har frem til utgangen av 2013 vunnet kontrakter for rundt 56,6 mill. euro til utviklingen av programmet. Til sammenligning var det totale norske programbidraget i perioden 43,4 mill. euro. Anslått kontraktspotensial for norske aktører for 2014–2020 ligger på i overkant av én mrd. kroner.

Nærings- og fiskeridepartementet tilrår deltakelse i EØS-komiteens beslutning om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 377/2014 om opprettelse av Copernicus-programmet. Utenriksdepartementet slutter seg til dette.

Samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 377/2014 om opprettelse av Copernicus-programmet

Utenriksdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 377/2014 om opprettelse av Copernicus-programmet.

Vi HARALD, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 377/2014 om opprettelse av Copernicus-programmet, i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til vedtak om samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 377/2014 om opprettelse av Copernicus-programmet

I

Stortinget samtykker i deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 377/2014 om opprettelse av Copernicus-programmet.

Vedlegg 1**EØS-komiteens beslutning nr. [...] / [...] av [...] om endring av protokoll 31 til EØS-avtalen om samarbeid på særlige områder utenfor de fire friheter**

EØS-KOMITEEN HAR –

under henvisning til avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde, heretter kalt EØS-avtalen, særlig artikkel 86 og 98, og på følgende bakgrunn:

- 1) Samarbeidet mellom partene i EØS-avtalen ble utvidet til å omfatte europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 377/2014 av 3. april 2014 om opprettelse av Copernicus-programmet og om oppheving av forordning (EU) nr. 911/2010¹ ved EØS-komiteens beslutning nr. 249/2014 av 13. november 2014².
- 2) Samarbeidet bør utvides til å omfatte Norge, som bør delta i samarbeidet fra 1. januar 2014, i henhold til vilkårene fastsatt i protokoll 31 til EØS-avtalen.
- 3) EØS-avtalens protokoll 31 bør derfor endres for å gjøre et slikt utvidet samarbeid mulig fra 1. januar 2014 –

TRUFFET DENNE BESLUTNING:

¹ EUT L 122 av 24.4.2014, s. 44.

² EUT L [Ennå ikke offentliggjort]

Artikkel 1

I EØS-avtalens protokoll 31 artikkel 1 nr. 8d bokstav e) utgår ordene «Norge og».

Artikkel 2

Denne beslutning trer i kraft dagen etter at alle meddelelser etter EØS-avtalens artikkel 103 nr. 1 er inngitt.³

Den får anvendelse fra 1. januar 2014.

Artikkel 3

Denne beslutning skal kunngjøres i EØS-avdelingen av og EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende*.

Utferdiget i Brussel [...]

For EØS-komiteen

[...]

Formann

³ [Forfatningsrettslige krav angitt.] [Ingen forfatningsrettslige krav angitt.]

Vedlegg 2

Redegjørelse for Norges deltakelse i Copernicus-programmet

EUROPEAN FREE TRADE ASSOCIATION

Ref: 14/01740-2
Sak nr: 14/01740

Brussel, 27. november 2014

REDEGJØRELSE

Norges deltakelse i Copernicus-programmet

Relevant rettsakt:

Protokoll 31 til EØS-avtalen

Relevant bestemmelse:

Artikkel 1 nr. 8d bokstav e)

Begrunnelse og foreslått løsning:

Samarbeidet mellom partene i EØS-avtalen ble utvidet til å omfatte Copernicus-programmet ved EØS-komiteens beslutning nr. 249/2014 av 13. november 2014⁽¹⁾. En henvisning til forordning (EU) nr. 377/2014 om opprettelse av Copernicus-programmet ble derfor tilføyd i EØS-avtalens protokoll 31 artikkel 1 nr. 8d. I nevnte bestemmelse i EØS-avtalens protokoll 31 ble også selve gjennomføringen av samarbeidet mellom partene i EØS-avtalen behandlet.

I henhold til protokoll 31 artikkel 1 nr. 8d bokstav e) får ikke nevnte artikkel anvendelse for Norge og Liechtenstein. Norge har imidlertid nå fjernet hindringene for deltakelse i Copernicus-programmet. De relevante bestemmelsene som fastsetter EFTA-statenes deltakelse i programmet, skal derfor også få anvendelse for Norge, og henvisningen til Norge i bokstav e) utgår.

* * * * *

⁽¹⁾ [ennå ikke offentliggjort]

Vedlegg 3

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 377/2014 av 3. april 2014 om opprettelse av Copernicus-programmet og om oppheving av forordning (EU) nr. 911/2010

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR –

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte, særlig artikkel 189 nr. 2, under henvisning til forslag fra Europakommisjonen,

etter oversending av utkast til regelverksakt til de nasjonale parlamentene,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité¹,

etter samråd med Regionkomiteen,

etter den ordinære regelverksprosessen², og ut fra følgende betraktninger:

- 1) Verdensomspennende miljø- og sikkerhetsovervåking (GMES) var et jordovervåkingsinitiativ som ble ledet av Unionen og gjennomført i partnerskap med medlemsstatene og Den europeiske romorganisasjon (ESA). Grunnlaget for GMES ble dannet i mai 1998, da institusjoner som var involvert i utviklingen av romvirksomhet i Europa, utarbeidet en felles erklæring, det såkalte «Baveno-manifestet». I manifestet ble det etterlyst et langsiktig engasjement i utviklingen av rombaserte miljøovervåkingstjenester, som bygger på og videreutvikler europeiske ferdigheter og teknologier. Unionen foretok i 2005 det strategiske valget å utvikle, sammen med ESA, en uavhengig europeisk jordobservasjonskapasitet til levering av tjenester på miljø- og sikkerhetsområdet.
- 2) På grunnlag av dette initiativet ble det europeiske jordovervåkingsprogrammet (GMES) opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 911/2010³, som også fastsatte reglene for dets første driftsfase.

- 3) Det programmet som er opprettet ved forordning (EU) nr. 911/2010, bør fortsette innenfor den flerårige finansielle rammen 2014-2020, som er fastsatt ved rådsforordning (EU, Euratom) nr. 1311/2013⁴, men akronymet «GMES» bør erstattes med navnet «Copernicus» for å lette kommunikasjonen med allmennheten. Kommisjonen har registrert varemerket slik at det kan anvendes av Unionens institusjoner og lisensieres til andre berørte brukere, særlig tilbydere av kjernetjenester.
- 4) Copernicus-programmet (Copernicus) er basert på et partnerskap mellom Unionen, ESA og medlemsstatene. Det bør derfor bygge på eksisterende europeisk og nasjonal kapasitet og utfylle den med nye ressurser som utvikles i fellesskap. For å gjennomføre denne tilnærmingen bør Kommisjonen arbeide for å opprettholde en dialog med ESA og de medlemsstatene som har relevante rom- og felteindeler.
- 5) For å nå sine mål bør Copernicus sikre en uavhengig unionskapasitet for rombaserte observasjoner og levere operative tjenester på områdene miljø, sivil beredskap og sivil sikkerhet, samtidig som nasjonale mandater som gjelder offisielle advarsler, respekteres fullt ut. Det bør også utnytte tilgjengelige data fra bidragende satellitter og felldata som hovedsakelig leveres av medlemsstatene. Copernicus bør i størst mulig utstrekning utnytte medlemsstatenes kapasitet for rombaserte observasjoner og tjenester. Copernicus bør også utnytte kapasiteten i kommersielle initiativer i Europa og dermed bidra til utviklingen av en levedyktig kommersiell romsektor i Europa. I tillegg bør systemer for å forbedre dataoverføringen mest mulig, fremmes for ytterligere å

¹ Uttalelse av 16. oktober 2013.

² Europaparlamentets holdning av 12. mars 2014 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 24. mars 2014.

³ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 911/2010 av 22. september 2010 om det europeiske jordovervåkingsprogrammet (GMES) og dets første driftsfase (2011-2013) (EUT L 276 av 20.10.2010, s. 1).

⁴ Rådsforordning (EU) nr. 1311/2013 av 2. desember 2013 om fastsettelse av den flerårige finansielle rammen for tidsrommet 2014-20 (EUT L 347 av 20.12.2013, s. 884).

Samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 377/2014 om opprettelse av Copernicus-programmet

øke kapasiteten som svar på økende brukerbehov for data i nesten sanntid.

- 6) For å fremme og lette både lokale myndigheters og små og mellomstore bedrifers (SMB-ers) bruk av jordobservasjonsteknologier bør dedikerte nettverk for spredning av Copernicus-data, herunder nasjonale og regionale organer, fremmes.
- 7) Målet for Copernicus bør være å levere nøyaktige og pålitelige opplysninger om miljø og sikkerhet, som er tilpasset til brukernes behov og støtter annen unionspolitikk, særlig knyttet til det indre marked, transport, miljø, energi, sivil beredskap og sivil sikkerhet, samarbeid med tredjestater og humanitær bistand.
- 8) Copernicus bør anses som et europeisk bidrag til oppbygging av det verdensomspennende system av jordobservasjonssystemer (GEOSS), som er utviklet innenfor gruppen for jordobservasjon (GEO).
- 9) Copernicus bør gjennomføres i samsvar med andre relevante unionsinstrumenter og -tiltak, særlig miljø- og klimaendringstiltak, og instrumenter knyttet til sikkerhet, vern av personopplysninger, konkurransevne og innovasjon, utjevning, forskning, transport, konkurranse og internasjonalt samarbeid samt de europeiske satellittnavigasjonssystemene (Galileo og EGNOS). Copernicus-data bør være i samsvar med medlemsstatenes geografiske referansedata samt med gjennomføringsbestemmelsene og de tekniske retningslinjene for infrastrukturen for geografisk informasjon i Unionen som omhandlet i europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/2/EF⁵. Copernicus bør også utfylle det felles miljøinformasjonssystemet (SEIS), som omhandlet i Kommisjonens melding av 1. februar 2008 med tittelen «Mot et felles miljøinformasjonssystem (SEIS)», og Unionens virksomhet på beredskapsområdet. Copernicus bør gjennomføres i samsvar med målene i europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/98/EF⁶ om viderebruk av opplysninger fra offentlig sektor, særlig innsynsmulighet, for å skape vilkår som fremmer utviklingen av tjenester, og for å bidra til økonomisk vekst og sysselsetting. Copernicus-data og -opplysninger bør være gratis og fritt tilgjengelige for å

støtte den digitale dagsordenen for Europa, som omhandlet i Kommisjonens melding av 26. august 2010 med tittelen «En digital dagsorden for Europa».

- 10) Copernicus-programmet skal gjennomføres som ledd i Europa 2020-strategien for intelligent, bærekraftig og inkluderende vekst («Europa 2020-strategien»). Det bør fremme et bredt spekter av unionspolitikk og bidra til å nå målene i Europa 2020-strategien, særlig ved å utvikle en effektiv rompolitikk for å frambringe verktøy for å håndtere noen av de viktigste globale utfordringene og nå målene for klimaendringer og bærekraft på energiområdet. Copernicus bør også støtte gjennomføringen av den europeiske rompolitikken og støtte veksten i de europeiske markedene for rombaserte data og tjenester.
- 11) Copernicus bør dessuten dra nytte av resultatene fra Horisont 2020, opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1291/2013⁷, særlig gjennom sin virksomhet innenfor forskning og innovasjon med sikte på framtidige teknologier og anvendelsesområder for jordobservasjon ved bruk av telemåling, luftbaserte teknologier samt feltteknologier og felldata for å håndtere de største samfunnsutfordringene. Kommisjonen bør sikre egnet synergi, innsynsmulighet og klarhet når det gjelder de ulike aspektene ved Copernicus.
- 12) Utviklingen av romkomponenten i Copernicus bør bygge på en analyse av alternativer når det gjelder å dekke brukernes skiftende behov, herunder innkjøp fra nasjonale/offentlige satellitter og kommersielle leverandører i Europa, spesifisering av nye dedikerte satellitter, internasjonale avtaler som sikrer tilgang til ikke-europeiske satellitter, og markedet for jordobservasjon i Europa.
- 13) Av klarhetshensyn og for å lette kostnadskontrollen bør det høyeste beløpet som Unionen tildeler til gjennomføring av Copernicus-aktivitet, inndeles i ulike kategorier. For å oppnå fleksibilitet og sikre en tilfredsstillende drift av Copernicus bør Kommisjonen uansett kunne omfordele midler fra én kategori til en annen.
- 14) Levering av operative tjenester avhenger av at romkomponenten i Copernicus er velfungerende, kontinuerlig tilgjengelig og sikker. Den

⁵ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/2/EF av 14. mars 2007 om opprettelse av en infrastruktur for geografisk informasjon i Det europeiske fellesskap (INSPIRE) (EUT L 108 av 25.4.2007, s. 1)

⁶ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/98/EF av 17. november 2003 om viderebruk av informasjon fra offentlig sektor (EUT L 345 av 31.12.2003, s. 90).

⁷ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1291/2013 av 11. desember 2013 om opprettelse av Horisont 2020 – rammeprogrammet for forskning og innovasjon (2014–2020) og om oppheving av beslutning 1982/2006/EF (EUT L 347 av 20.12.2013, s. 104).

- økende risikoen for sammenstøt med andre satellitter og med romavfall er en alvorlig trussel mot romkomponenten i Copernicus. Copernicus-virksomheten bør derfor omfatte beskyttelse av romkomponenten og driften av den, også i forbindelse med oppskyting av satellitter. I den sammenheng kan et avpasset bidrag til kostnader i forbindelse med tjenester som kan gi slik beskyttelse, finansieres over budsjettet som er avsatt til Copernicus, i den utstrekning dette er mulig med en streng kostnadskontroll og i fullt samsvar med det høyeste beløpet på 26,5 millioner euro i løpende priser, som er fastsatt i denne forordning. Et slikt bidrag bør brukes bare til levering av data og tjenester, og ikke til kjøp av infrastruktur.
- 15) For å forbedre gjennomføringen av Copernicus og den langsiktige planleggingen av det, bør Kommisjonen vedta et årlig arbeidsprogram, herunder en gjennomføringsplan for de tiltakene som kreves for å nå målene i Copernicus. Denne gjennomføringsplanen bør være framtidsrettet og beskrive de tiltakene som er nødvendige for å gjennomføre Copernicus, idet det tas hensyn til utviklingen av brukernes behov og teknologien.
- 16) Gjennomføringen av tjenestekomponenten i Copernicus bør bygge på tekniske spesifikasjoner med tanke på kompleksiteten i Copernicus og de midlene det er tildelt. Dette vil også fremme allmennhetens anvendelse av tjenestene ettersom brukerne vil kunne forutse tjenestenes tilgjengelighet og utvikling samt samarbeid med medlemsstater og andre parter. Kommisjonen bør derfor vedta og ved behov ajourføre tekniske spesifikasjoner for alle Copernicus-tjenester, som behandler aspekter som virkeområde, arkitektur, tekniske tjenesteporteføljer, veiledende fordeling og planlegging av kostnader, ytelsesnivåer, behov for tilgang til rom- og feltdata, utvikling, standarder samt arkivering og spredning av data.
- 17) Gjennomføringen av tjenestekomponenten i Copernicus bør bygge på tekniske spesifikasjoner med tanke på kompleksiteten i Copernicus og de midlene det er tildelt. Kommisjonen bør derfor vedta og ved behov ajourføre tekniske spesifikasjoner som beskriver nærmere hvilke typer virksomhet som skal støttes i romkomponenten i Copernicus, og en veiledende kostnadsfordeling og -planlegging for dem. Ettersom Copernicus bør bygge på investeringer som foretas av Unionen, ESA og medlemsstatene i forbindelse med global miljø- og sikkerhetsovervåking, bør virksomhet i romkomponenten i Copernicus, når det er hensiktsmessig, ta hensyn til elementene i ESAs langsiktige scenario, som er et dokument som utarbeides og ajourføres av ESA og som oppretter en overordnet ramme for romkomponenten i Copernicus.
- 18) Copernicus bør være brukerstyrt, noe som krever at brukerne deltar fortløpende og på en effektiv måte, særlig i forbindelse med fastsettelsen og valideringen av kravene til tjenesten.
- 19) Den internasjonale dimensjonen ved Copernicus er særlig viktig i forbindelse med utvekslingen av data og opplysninger og tilgangen til observasjonsinfrastruktur. En slik utveksling er mer kostnadseffektiv enn datainnkjøpsordninger, og den styrker den globale dimensjonen ved Copernicus.
- 20) Avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS-avtalen) og rammeavtalene som er inngått med søkerstater og mulige søkerstater, inneholder bestemmelser om disse statenes deltaking i Unionens programmer. Det bør åpnes for deltaking for andre tredjestater og internasjonale organisasjoner ved inngåelse av avtaler om dette.
- 21) Medlemsstater, tredjestater og internasjonale organisasjoner bør kunne bidra til programmene på grunnlag av egnede avtaler.
- 22) Kommisjonen bør ha overordnet ansvar for Copernicus. Den bør fastsette prioriteringene og sikre den overordnede samordningen og overvåkingen av Copernicus. Dette bør også omfatte en særlig innsats for å øke allmennhetens bevissthet om romprogrammets betydning for europeiske borgere. Kommisjonen bør i rett tid oversende alle relevante opplysninger om Copernicus til Europaparlamentet og Rådet.
- 23) I forbindelse med gjennomføringen av Copernicus bør Kommisjonen, når det er hensiktsmessig, dra nytte av de europeiske mellomstatlige organisasjonene som den allerede har inngått partnerskap med, særlig ESA, med sikte på teknisk samordning av romkomponenten i Copernicus, definisjon av arkitekturen, utvikling og innkjøp av rominfrastruktur, datatilgang og driften av dedikerte satellitter. I tillegg bør Kommisjonen dra nytte av Den europeiske organisasjon for utnyttning av meteorologiske satellitter (EUMETSAT) med sikte på driften av dedikerte satellitter, i samsvar med sin sakkunnskap og sitt mandat.
- 24) Idet det tas hensyn til partnerskapsdimensjonen i Copernicus og for å unngå overlapping

av teknisk sakkunnskap bør gjennomføringen av Copernicus delegeres til enheter som har egnet teknisk og faglig kapasitet. Slike enheter bør oppmuntres til å konkurransenutsette gjennomføringen av disse oppgavene opp til et egnet nivå, i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EU, Euratom) nr. 966/2012⁸ («finansforordningen»).

- 25) Copernicus bør omfatte en tjenestekomponent som sikrer levering av opplysninger om atmosfæreovervåking, havmiljøovervåking, landovervåking, klimaendring, krisehåndtering og sikkerhet. Copernicus bør særlig gi tilgang til opplysninger om atmosfæriske tilstander på lokalt, nasjonalt, europeisk og globalt plan, opplysninger om havenes tilstand, herunder ved å opprette en særlig europeisk gruppe for havovervåking, opplysninger til støtte for landovervåking for å lette gjennomføringen av lokal, nasjonal og europeisk politikk, opplysninger til støtte for tilpasning til og reduksjon av klimaendringer, geodata til støtte for krisehåndtering, herunder gjennom forebyggende virksomhet, og sivil sikkerhet, herunder støtte til Unionens opptreden utad. Kommisjonen bør identifisere egnede avtalefestede ordninger som fremmer bærekraftig yting av tjenester.
- 26) Ved gjennomføringen av tjenestekomponenten i Copernicus kan Kommisjonen, når det er behørig begrunnet ut fra tiltakets særlige art og den særlige sakkunnskapen, dra nytte av kompetente enheter, for eksempel Det europeiske miljøvernbyrå, Det europeiske byrå for forvaltning av det operative samarbeidet ved de ytre grensene til medlemsstatene i Den europeiske union (FRONTEX), Det europeiske sjøsikkerhetsbyrå (EMSA) og Den europeiske unions satellittsenter (SATCEN), Det europeiske senter for værvarsler for midtels lange tidsrom (ECMWF), andre relevante europeiske byråer, grupper eller konsortier av nasjonale organer eller ethvert annet relevant organ som kan være berettiget til en delegering i samsvar med finansforordningen. Ved valget av enhet bør det tas behørig hensyn til kostnadseffektiviteten ved overdragelsen av disse oppgavene og virkningen på enhetens ledelsesstruktur samt dens finansielle og menneskelige ressurser.

- 27) Kommisjonens felles forskningssenter (FFS) har deltatt aktivt i GMES-initiativet og i gjennomføringen av GMES-programmets første driftsfase i henhold til forordning (EU) nr. 911/2010. Kommisjonen bør fortsatt dra nytte av FFSs vitenskapelige og tekniske støtte i forbindelse med gjennomføringen av Copernicus.
- 28) Offentlige innkjøp foretatt av enheter som har ansvar for gjennomføringen av Copernicus, bør skje i samsvar med Unionens regler eller tilsvarende internasjonale standarder, i den utstrekning dette er tillatt i henhold til finansforordningens bestemmelser om offentlige kontrakter. Særlige nødvendige tilpasninger til disse reglene samt ordninger om forlengelse av eksisterende kontrakter bør defineres i de tilsvarende delegeringsavtalene. De bør først og fremst ha til formål å få mest mulig for pengene, kontrollere kostnadene, redusere risikoene, øke effektiviteten og redusere avhengigheten av én enkelt leverandør. Det bør sikres åpen tilgang og rettferdig konkurranse i hele forsyningskjeden og et balansert tilbud av muligheter for deltaking fra industrien på alle nivåer, herunder særlig nyinntredere og SMB-er. Misbruk av en dominerende stilling og langvarig avhengighet av enkelte leverandører bør unngås. For å begrense programrisikoene, unngå avhengighet av én enkelt leverandør og sikre en bedre overordnet kontroll med Copernicus, dets kostnader og tidsplanen bør flere ulike leverandører anvendes når det er hensiktsmessig. I tillegg bør utviklingen av Europas industri opprettholdes og fremmes innenfor alle områder som er knyttet til jordobservasjon, i samsvar med internasjonale avtaler som Unionen er part til.
- 29) Risikoen for at en kontrakt ikke overholdes i tilstrekkelig omfang eller misligholdes, bør begrenses mest mulig. Av den grunn bør leverandørene vise at deres oppfyllelse av kontrakten er holdbar med hensyn til de inngåtte forpliktelsene og kontraktens varighet. Offentlige oppdragsgivere bør derfor, når det er hensiktsmessig, angi hvilke krav til forsyningsikkerhet og pålitelighet som gjelder i forbindelse med levering av tjenester. Dessuten kan offentlige oppdragsgivere ved innkjøp av varer og tjenester av en følsom art pålegge særlige krav for slike innkjøp, særlig for å sikre informasjonssikkerhet. Unionens industrier bør ha mulighet til å bruke leverandører utenfor Unionen i forbindelse med visse komponenter og tjenester, dersom det påvises at det er knyttet til betydelige fordeler med hensyn til kvalitet

⁸ Europaparlaments- og rådsforordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 av 25. oktober 2012 om finansreglementet som får anvendelse på Den europeiske unions alminnelige budsjett og om oppheving av rådsforordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 (EUT L 298 av 26.10.2012, s. 1).

og kostnader, idet det imidlertid tas hensyn til Copernicus' strategiske art og Unionens sikkerhets- og eksportkontrollkrav. Det bør dras nytte av investeringer i offentlig sektor og av industriens erfaringer og kompetanse, samtidig som det sikres at reglene for anbudskonkurranser overholdes.

- 30) For bedre å kunne vurdere de samlede kostnadene for et produkt, en tjeneste eller et arbeid som er gjenstand for anbud, herunder de langsiktige driftskostnadene, bør de samlede kostnadene i løpet av den utnyttbare levetiden for, tjenesten eller arbeidet som anbudet gjelder, tas hensyn til i forbindelse med innkjøp, når det er hensiktsmessig, ved å bruke en kostnadseffektivitetsstrategi, f.eks. levetidskostnadene, dersom anbudet bygger på kriteriet om det økonomisk mest gunstige anbudet. For dette formål bør den offentlige oppdragsgiveren sikre at metoden for beregning av kostnadene for et produkts, en tjenestes eller et arbeids utnyttbare levetid er uttrykkelig nevnt i anbudsgrunnlaget eller konkurransekunngjøringen, og at den gjør det mulig å verifisere at opplysningene fra anbudsgiverne er riktige.
- 31) Den offentlige oppdragsgiveren bør kunne gjenopprette like vilkår når et eller flere foretak allerede før et anbud har innsideopplysninger om virksomheten som er knyttet til anbudet. Det bør være mulig å tildele en kontrakt i form av en betinget flerfaseavtale, inngå en tilleggsavtale på særlige vilkår i forbindelse med gjennomføringen av kontrakten, eller innføre krav om et visst minstenivå av underleverandører. På grunn av den tekniske usikkerheten som kjennetegner Copernicus, kan prisene på offentlige innkjøpsavtaler ikke alltid vurderes nøyaktig, noe som gjør det ønskelig å inngå avtaler etter en særlig modell der ingen faste og endelige priser angis, samtidig som de fastsetter vilkår for å beskytte Unionens finansielle interesser.
- 32) For å holde Copernicus innenfor det høyeste beløpet gjennom størst mulig reduksjon av teknisk risiko og planleggingsrisiko samt kostnader knyttet til disse, og gjennom sikring av vedvarende forsyningssikkerhet, bør Copernicus i størst mulig utstrekning utnytte tidligere offentlige finansielle investeringer og infrastrukturinvesteringer og den industrielle erfaringen og kompetansen som er oppnådd gjennom slike investeringer i GMES. Dette bør særlig gjelde de løpende rom- og jordsegmentkomponentene som utvikles av ESA og dens deltakende stater i forbindelse med det

valgte GMES-romkomponentprogrammet, med finansiell deltaking fra Unionen. I sistnevnte tilfelle bør den offentlige oppdragsgiveren behørig vurdere kjøp etter forhandling uten forhåndskunngjøring av konkurranse eller tilsvarende.

- 33) For å nå målene for Copernicus på en bærekraftig måte er det nødvendig å samordne de forskjellige Copernicus-partners virksomhet og å utvikle, opprette og drive en tjeneste- og observasjonskapasitet som dekker brukernes behov. I den forbindelse bør en komité (Copernicus-komiteen) bistå Kommisjonen med å samordne bidragene til Copernicus fra Unionen, medlemsstatene og mellomstatlige organisasjoner samt samordning med privat sektor, sikre at eksisterende kapasitet utnyttes på best mulig måte og identifisere mangler som må håndteres på unionsplan. Komiteen bør også bistå Kommisjonen med å overvåke den ensartede gjennomføringen av Copernicus. Ettersom god offentlig styring krever ensartet forvaltning av Copernicus, en raskere beslutningsprosess og lik tilgang til opplysninger, bør representanter for enheter som er pålagt budsjettgjennomføringsoppgaver, kunne delta som observatører i arbeidet i Copernicus-komiteen. Av samme grunner bør representanter for tredjestater og internasjonale organisasjoner som har inngått en internasjonal avtale med Unionen, kunne delta i Copernicus-komiteens arbeid, med forbehold for sikkerhetsbegrensninger og i samsvar med avtalevilkårene. Slike representanter bør ikke ha rett til å delta i Copernicus-komiteens avstemninger.
- 34) Arbeidet som utføres av de enhetene Kommisjonen har delegert gjennomføringsoppgaver til, bør også måles i forhold til resultatindikatorer. Dette vil gi Europaparlamentet og Rådet en indikasjon på framskrittene knyttet til Copernicus-virksomhet og gjennomføringen av Copernicus.
- 35) I delegert kommisjonsforordning (EU) nr. 1159/2013⁹ er det fastsatt registrerings- og -lisensvilkår for GMES-brukere samt kriterier for begrensning av tilgang til særlige GMES-data og opplysninger fra GMES-tjenestene.

⁹ Delegert kommisjonsforordning (EU) nr. 1159/2013 av 12. juli 2013 som utfyller europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 911/2010 om det europeiske jordovervåkingsprogrammet (GMES) gjennom fastsettelse av registrerings- og lisensvilkår for GMES-brukere og definisjon av kriterier for å begrense tilgangen til særlige GMES-data og opplysninger om GMES-tjenester (EUT L 309 av 19.11.2013, s. 1).

- 36) Data og opplysninger som framkommer i forbindelse med Copernicus, bør gjøres tilgjengelige på et fullstendig, åpent og gratis grunnlag, med forbehold for egnede vilkår og begrensninger, for å fremme bruk og deling av dem og for å styrke jordobservasjonsmarkedene i Europa, særlig når det gjelder tjenester i senere ledd, og dermed fremme vekst og sysselsetting
- 37) Kommisjonen bør arbeide sammen med dataleverandører for å avtale lisensvilkår for data fra tredjemann med sikte på å lette bruken av dem i Copernicus, i samsvar med denne forordning og gjeldende rettigheter for tredjemann.
- 38) Det bør tas hensyn til de tilgangsrettighetene til Copernicus Sentinel-data som er tildelt i GMES-romkomponentprogrammet som godkjent av ESAs programstyre for romobservasjon 24. september 2013.
- 39) Ettersom Copernicus er et sivilt program under sivil kontroll, bør innsamling av data og produksjon av opplysninger, herunder bilder med høy oppløsning, som ikke utgjør en risiko for eller trussel mot Unionens eller medlemsstatenes sikkerhet, prioriteres. Ettersom det imidlertid kan være nødvendig å beskytte visse Copernicus-data og -opplysninger for å sikre sikker utveksling av slike opplysninger innenfor rammene av denne forordning, bør alle deltakere i Copernicus sikre en grad av vern av graderte unionsopplysninger, som tilsvarende det som gis gjennom sikkerhetsreglene i vedlegget til kommisjonsbeslutning 2001/844/EF, EKSF, Euratom¹⁰ og gjennom Rådets sikkerhetsregler i vedleggene til rådsbeslutning 2013/488/EU¹¹.
- 40) Ettersom visse Copernicus-data og -opplysninger, herunder bilder med høy oppløsning, kan påvirke Unionens eller medlemsstatenes sikkerhet, bør Rådet i behørig begrunnede tilfeller tildeles myndighet til å vedta tiltak for å håndtere risiko og trusler i forbindelse med Unionens eller medlemsstatenes sikkerhet.
- 41) Unionen bør være eier av alle materielle og immaterielle eiendeler som er skapt eller utviklet i Copernicus. For fullt ut å respektere alle grunnleggende rettigheter knyttet til eiendomsrett bør nødvendige avtaler inngås med de nåværende eierne. Bestemmelsene om eiendomsrett til immaterielle eiendeler som er fastsatt i denne forordning, skal ikke omfatte immaterielle rettigheter som ikke kan overdras i henhold til relevant nasjonal lovgivning. Unionens eiendomsrett bør ikke berøre Unionens mulighet til i samsvar med denne forordning, og når det anses hensiktsmessig på grunnlag av en vurdering av hvert enkelt tilfelle, å gjøre disse eiendelene tilgjengelige for tredjemann eller overdra dem. Unionen bør særlig kunne overføre eiendomsretten til eller gi lisens for immaterialrettighetene som følger av arbeidet innenfor rammen av Copernicus, for å fremme en sterk spredning av Copernicus-tjenester blant brukere i senere ledd.
- 42) Unionens finansielle interesser bør beskyttes gjennom avpassede tiltak i hele utgiftssyklusen, herunder gjennom forebygging, avsløring og etterforskning av uregelmessigheter, inndrivelse av tapte, uberettiget utbetalte eller uriktig anvendte midler og eventuelt ilegging av administrative og økonomiske sanksjoner i samsvar med finansforordningen.
- 43) Ettersom Copernicus er et komplekst program, bør Kommisjonen bistås av uavhengige sakkyndige fra en bred krets av berørte parter, herunder særlig sakkyndige i sikkerhetsspørsmål, som er utpekt av medlemsstatene, representanter for relevante nasjonale enheter med ansvar for rommet og Copernicus-brukere, for å bistå Kommisjonen med nødvendig teknisk og vitenskapelig sakkunnskap samt med tverrfaglige og tverrsektorielle perspektiver, idet det tas hensyn til relevante eksisterende initiativer på unionsplan og på nasjonalt og regionalt plan.
- 44) For å sikre ensartede vilkår for gjennomføringen av denne forordning når det gjelder vedtakelsen av det årlige arbeidsprogrammet, de tekniske spesifikasjonene for tjeneste- og romkomponentene, sikkerhetsaspekter og tiltakene for å fremme konvergens i medlemsstatene i forbindelse med anvendelsen av Copernicus-data og -opplysninger samt deres tilgang til teknologi og utvikling innenfor jordobservasjon, bør Kommisjonen tildeles gjennomføringsmyndighet. Gjennomføringsmyndigheten bør utøves i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 182/2011¹².

¹⁰ Kommisjonsbeslutning 2001/844/EF, EKSF, Euratom av 29. november 2001 om endring av dens forretningsorden (EFT L 317 av 3.12.2001, s. 1).

¹¹ Rådsbeslutning 2013/488/EU av 23. september 2013 om sikkerhetsregler for vern av graderte unionsopplysninger (EUT L 274 av 15.10.2013, s. 1).

¹² Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 182/2011 av 16. februar 2011 om fastsettelse av allmenne regler og prinsipper for medlemsstatenes kontroll med Kommisjonens utøvelse av sin gjennomføringsmyndighet (EUT L 55 av 28.2.2011, s. 13).

Samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 377/2014 om opprettelse av Copernicus-programmet

- 45) Ettersom Copernicus er brukerstyrt, krever det at brukerne deltar fortløpende og på en effektiv måte, særlig når kravene til tjenesten skal fastsettes og godkjennes. For å øke verdien for brukerne bør de aktivt oppfordres til å medvirke gjennom regelmessige samråd med sluttbrukere i offentlig og privat sektor. For dette formål bør det nedsettes en arbeidsgruppe («brukerforumet»), som skal bistå Copernicus-komiteen med å identifisere brukernes krav, verifisere at tjenestene oppfyller kravene, og samordne brukerne i offentlig sektor.
- 46) Myndigheten til å vedta rettsakter bør delegeres til Kommisjonen i samsvar med artikkel 290 i traktaten om Den europeiske unions virkemåte (TEUV) når det gjelder de datakravene som er nødvendige for utviklingen av operative tjenester, vilkårene og framgangsmåtene for tilgang til, registrering og bruk av Copernicus-data og -opplysninger, de særlige tekniske kriteriene som er nødvendige for å unngå forstyrrelser i Copernicus-data og -opplysninger og kriteriene for begrensning av innsamlingen eller formidlingen av Copernicus-data og -opplysninger på grunn av motstridende rettigheter. Det er særlig viktig at Kommisjonen holder egnede samråd i forbindelse med sitt forberedende arbeid, herunder med sakkyndige. Kommisjonen bør ved forberedelse og utarbeiding av delegerte rettsakter sikre en samtidig, rettidig og hensiktsmessig oversending av relevante dokumenter til Europaparlamentet og Rådet.
- 47) Tiltakene som finansieres ved denne forordning, bør overvåkes og vurderes slik at det kan foretas justeringer og tas hensyn til ny utvikling. Ved evalueringen bør det særlig vurderes hvilke virkninger politikken knyttet til Copernicus-data- og -opplysninger har for berørte parter og brukere i senere ledd, innflytelsen på næringslivet samt på nasjonale og private investeringer i jordobservasjonsinfrastrukturer. Evalueringen bør også behandle spørsmålet om muligheten for framtidig deltaking fra relevante europeiske byråer, for eksempel Det europeiske GNSS-byrået. For å få best mulige resultater og utnytte den kunnskapen og sakkunnskapen som er oppnådd i gjennomføringsfasene av Copernicus, bør nye organisasjonsmodeller undersøkes med sikte på framtidig planlegging, som sikrer en langsiktig økonomisk forpliktelse.
- 48) Ettersom målet for denne forordning, som er å opprette Copernicus, ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene ettersom det også kommer til å omfatte en felleseuropeisk kapasitet og være avhengig av et samordnet tilbud av tjenester i alle medlemsstatene, som må samordnes på unionsplan, og derfor på grunn av tiltakets omfang bedre kan nås på unionsplan, kan Unionen treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i artikkel 5 i traktaten om Den europeiske union. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går denne forordning ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå dette målet.
- 49) Denne forordning fastsetter en finansieringsramme som skal utgjøre det viktigste referansebeløpet i henhold til nr. 17 i den tverrinstitusjonelle avtalen av 2. desember 2013 mellom Europaparlamentet, Rådet og Kommisjonen om budsjett disiplin, om samarbeid på budsjettområdet og om forsvarlig økonomistyring¹³, for Europaparlamentet og Rådet under den årlige budsjettbehandlingen.
- 50) Det er hensiktsmessig å tilpasse denne forordnings finansieringsperiode til den som er fastsatt i forordning (EU, Euratom) nr. 1311/2013. Denne forordning bør derfor få anvendelse fra 1. januar 2014.
- 51) Det er også nødvendig å oppheve forordning (EU) nr. 911/2010 for å opprette en egnet ramme for styring og finansiering og for å sikre et helt operativt Copernicus. Ethvert tiltak som er vedtatt på grunnlag av forordning (EU) nr. 911/2010, bør forbli gyldig for å sikre dets kontinuitet –

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Kapittel I

Alminnelige og finansielle bestemmelser

Artikkel 1

Formål

Denne forordning oppretter Copernicus, Unionsens jordobservasjons- og jordovervåkingsprogram, og fastsetter regler for gjennomføringen av det.

¹³ EUT C 373 av 20.12.2013, s. 1.

*Artikkel 2***Virkeområde**

1. Copernicus er et sivilt brukerdrevet program under sivil kontroll, som bygger på eksisterende nasjonal og europeisk kapasitet og sikrer kontinuitet i virksomheten på området for global miljø- og sikkerhetsovervåking.
2. Copernicus består av følgende komponenter:
 - a) en tjenestekomponent som sikrer levering av opplysninger på følgende områder: atmosfæreovervåking, havmiljøovervåking, landovervåking, klimaendring, krisehandtering og sikkerhet,
 - b) en romkomponent som sikrer bærekraftige rombaserte observasjoner for de tjenesteområdene som er omhandlet i bokstav a),
 - c) en komponent på stedet som sikrer observasjoner via luft-, hav- og jordbaserte anlegg for de tjenesteområdene som er omhandlet i bokstav a).
3. Det skal opprettes egnede forbindelser og grensesnitt mellom komponentene omhandlet i nr. 2.

*Artikkel 3***Definisjoner**

I denne forordning menes med:

- 1) «dedikerte satellitter» de rombaserte jordobservasjonssatellittene som skal brukes og drives innenfor rammen av Copernicus, særlig Sentinel-satellitter,
- 2) «bidragende satellitter» rombaserte jordobservasjonssatellitter som gir Copernicus data som utfyller data fra de dedikerte satellittene,
- 3) «data fra dedikerte satellitter» rombaserte jordobservasjonsdata fra dedikerte satellitter til bruk i Copernicus,
- 4) «data fra bidragende satellitter» rombaserte jordobservasjonsdata fra bidragende satellitter, som lisensieres eller leveres til bruk i Copernicus,
- 5) «felldata» observasjonsdata fra jord-, hav- eller luftbaserte sensorer samt referanse- og tilleggsdata som lisensieres eller leveres til bruk i Copernicus,
- 6) «data og opplysninger fra tredjemann» data og opplysninger som innsamles utenfor virkeområdet for Copernicus og er nødvendige for å nå dets mål,
- 7) «Copernicus-data» data fra dedikerte satellitter, data fra bidragende satellitter og felldata,
- 8) «Copernicus-opplysninger» opplysninger fra Copernicus-tjenestene som er omhandlet i

artikkel 5 nr. 1, etter behandling eller modellering av Copernicus-data,

- 9) «Copernicus-brukere»
 - a) hovedbrukere av Copernicus: unionsinstitusjoner og -organer samt europeiske, nasjonale, regionale og lokale myndigheter som har ansvar for definisjonen, gjennomføringen, håndhevingen eller overvåkingen av en offentlig tjeneste eller politikk på områdene omhandlet i artikkel 2 nr. 2 bokstav a),
 - b) forskningsbrukere: universiteter og andre forsknings- og utdanningsorganisasjoner,
 - c) kommersielle og private brukere,
 - d) veldedige organisasjoner, ikke-statlige organisasjoner og internasjonale organisasjoner.

*Artikkel 4***Mål**

1. Copernicus skal bidra til følgende allmenne mål:
 - a) overvåking av jorden for å støtte miljøvernet og innsatsen for sivil beredskap og sivil sikkerhet,
 - b) best mulig utnytting av de sosioøkonomiske fordelene, og dermed støtte til Europa 2020-strategien og dens mål om smart, bærekraftig og inkluderende vekst ved å fremme bruken av jordobservasjon i programmer og tjenester,
 - c) fremming av utviklingen av en konkurransedyktig europeisk rom- og tjenesteindustri og best mulig utnytting av mulighetene for at europeiske foretak kan utvikle og levere innovative jordobservasjonssystemer og -tjenester,
 - d) sikring av selvstendig tilgang til miljøkunnskap og nøkkelteknologier for jordobservasjons- og geoinformasjonstjenester, og dermed gjøre det mulig for Europa å være uavhengig i sin beslutningstaking og opptreden,
 - e) støtte av og bidrag til europeisk politikk og fremming av globale initiativer, for eksempel GEOSS.
2. Med sikte på å nå de allmenne målene fastsatt i nr. 1 har Copernicus følgende særlige mål:
 - a) levering av nøyaktige og pålitelige data og opplysninger til Copernicus-brukere, på lang sikt og på et bærekraftig grunnlag, som gjør det mulig å yte tjenestene omhandlet i artikkel 5 nr. 1 og som oppfyller kravene som stilles av hovedbrukerne av Copernicus,

Samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 377/2014 om opprettelse av Copernicus-programmet

- b) levering av bærekraftig og pålitelig tilgang til rombaserte data og opplysninger fra en selvstendig europeisk jordobservasjonskapasitet med ensartede tekniske spesifikasjoner, som bygger på eksisterende europeiske og nasjonale eiendeler og kapasitet, og utfylling av dem når det er nødvendig,
 - c) levering av bærekraftig og pålitelig tilgang til feltdata, særlig på grunnlag av eksisterende kapasitet som anvendes på europeisk og nasjonalt plan, og globale observasjonssystemer og -nettverk.
3. Oppfyllelsen av målene i nr. 1 og 2 skal måles ved hjelp av følgende resultatindikatorer:
- a) Copernicus-data og -opplysninger som gjøres tilgjengelige i samsvar med de respektive tjenestenivåkravene til miljøet, sivil beredskap og sivil sikkerhet,
 - b) økt etterspørsel etter Copernicus-data og -opplysninger målt ut fra økningen i antall brukere, mengden av hentede data og merverdiopplysninger, det økte antallet tjenester i senere ledd og spredningen i medlemsstatene og Unionen,
 - c) bruk av Copernicus-data og -opplysninger av unionsinstitusjoner og -organer, internasjonale organisasjoner samt europeiske, nasjonale, regionale eller lokale myndigheter, herunder graden av ibruktaking og brukertilfredshet og fordelene for de europeiske samfunnene,
 - d) gjennomtrenging av markedet, herunder utvidelse av eksisterende markeder og skaping av nye markeder og konkurranseevne for de europeiske markedsdeltakerne i senere ledd,
 - e) vedvarende tilgang til Copernicus-data som støtter Copernicus-tjenester.
- b) havovervåkingstjenesten, som skal levere opplysninger om tilstanden og utviklingen i de fysiske økosystemene i havet i både verdenshav og europeiske regionale havområder, til støtte for sjøfartssikkerhet, overvåking av avfallsstrømmer, havmiljø-, kyst- og polarområder og av havressurser samt værprognoser og klimaovervåking,
 - c) landovervåkingstjenesten, som skal levere opplysninger om arealbruk og arealdekning, kryosfæren, klimaendringer og bio- og geofysiske variabler, herunder deres utvikling, til støtte for global til lokal miljøovervåking av biologisk mangfold, jord, innlandsvann og kystvann, skoger, vegetasjon og naturressurser samt allmenn gjennomføring av miljø-, landbruks-, utviklings-, energi-, byplanleggings-, infrastruktur- og transportpolitikk,
 - d) klimaendringstjenesten, som skal levere opplysninger med sikte på å øke kunnskapsbasen til støtte for tilpasnings- og begrensingsstrategier. Den skal særlig bidra til levering av vesentlige klimavariabler, klimaanalyser, prognoser og indikatorer i en målestokk i tid og rom som er relevant for tilpasnings- og begrensingsstrategier på Unionens ulike områder for sektor- og samfunnsnytte,
 - e) krisehåndteringstjenesten, som skal levere opplysninger til kriseberedskapen i forbindelse med ulike typer katastrofer, herunder meteorologiske farer, geofysiske farer, katastrofer som er forårsaket av mennesker forsettlig eller utilsiktet, samt andre humanitære katastrofer og forebyggings-, beredskaps-, innsats- og gjenopprettingsvirksomhet,
 - f) sikkerhetstjenesten, som skal levere opplysninger til støtte for Europas sivile sikkerhetsutfordringer ved å forbedre kapasiteten innenfor kriseforebygging, -beredskap og -reaksjon, særlig med hensyn til grense- og havovervåking, men også til støtte for Unionens opptreden utad, med forbehold for samarbeidsavtaler som kan inngås av Kommissjonen og den felles utenriks- og sikkerhetspolitikkenes ulike organer, særlig Den europeiske unions satellittsenter.

Artikkel 5

Tjenestekomponenten i Copernicus

1. Tjenestekomponenten i Copernicus skal bestå av følgende tjenester:
 - a) tjenesten for atmosfæreovervåking, som skal sikre overvåking av luftkvaliteten på europeisk plan og av atmosfærens kjemiske sammensetning på verdensplan. Den skal særlig gi opplysninger om luftkvalitetsovervåkingssystemer på lokalt og nasjonalt plan, og bør bidra til overvåking av klimavariabler knyttet til atmosfærens kjemi, herunder, når det er mulig, samspillet med skogdekket,
2. Ved ytelsen av tjenestene omhandlet i nr. 1 skal det tas hensyn til nærhetsprinsippet og forholdsmessighetsprinsippet, og ytelsen skal være kostnadseffektiv og desentralisert, når det er hensiktsmessig, og integrere eksisterende rom-, felt- og referansedata på europeisk

plan og kapasitet i medlemsstatene, og dermed unngå overlapping. Innsamling av nye data som overlapper eksisterende kilder, skal unngås, med mindre det er teknisk umulig, for kostbart eller umulig å bruke eksisterende datasett eller datasett som kan oppgraderes, på rett tidspunkt.

Tjenestene skal innføre strenge kvalitetskontrollsystemer og framlegge opplysninger om tjenestenivåer, herunder tilgjengelighet, pålitelighet, kvalitet og aktualitet.

3. For å sikre utviklingen av tjenestene omhandlet i nr. 1 og at de tas i bruk i offentlig sektor, skal følgende typer virksomhet også iverksettes:
 - a) utviklingsvirksomhet som har til formål å forbedre tjenestenes kvalitet og effektivitet, herunder utvikling og tilpasning av dem, å unngå eller begrense driftsrisikoene og å utnytte synergien med tilknyttet virksomhet, for eksempel under Horisont 2020,
 - b) støttevirksomhet som består av tiltak for å fremme bruk og spredning av Copernicus-data og -opplysninger blant
 - i) offentlige myndigheter som har ansvar for definisjonen, gjennomføringen, håndhevingen eller overvåkingen av en offentlig tjeneste eller politikk på områdene omhandlet i nr. 1. Dette skal omfatte kapasitetsoppbygging og utvikling av standardiserte framgangsmåter og verktøy for å integrere Copernicus-data og -opplysninger i brukernes arbeidsrutiner,
 - ii) andre brukere og innenfor anvendelsesområder i senere ledd. Dette omfatter oppsøkende virksomhet, utdanning og formidlingsvirksomhet.

Artikkel 6

Romkomponenten i Copernicus

1. Romkomponenten i Copernicus skal levere rombaserte observasjoner og betjener hovedsakelig tjenestene omhandlet i artikkel 5 nr. 1.
2. Romkomponenten i Copernicus består av dedikerte satellitter og data fra bidragende satellitter, og omfatter følgende typer virksomhet:
 - a) levering av rombaserte observasjoner, herunder:
 - i) gjennomføring, opprettholdelse og drift av dedikerte satellitter, herunder styring av satellitter, overvåking og kontroll av satellitter, mottakelse, behand-

- ling, arkivering og spredning av data samt løpende kalibrering og validering,
 - ii) levering av feltdata for kalibrering og validering av dedikerte satellitters observasjoner,
 - iii) levering, arkivering og spredning av data fra bidragende satellitter, som utfyller data fra dedikerte satellitter,
- b) virksomhet iverksatt på grunn av nye brukerbehov, herunder:
 - i) identifisering av mangler i observasjonene og spesifikasjoner for nye dedikerte satellitter, på grunnlag av brukerkrav,
 - ii) utvikling med sikte på å modernisere og utfylle de dedikerte satellittene, herunder utforming og innkjøp av nye elementer i den tilknyttede rominfrastrukturen,
 - c) beskyttelse av satellitter mot risikoen for sammenstøt, idet det tas hensyn til Unionens støtteramme for overvåking og sporing i rommet,
 - d) sikker nedtaking av satellitter når deres levetid er over.

Artikkel 7

Feltdatakomponenten i Copernicus

1. Feltdatakomponenten i Copernicus gir tilgang til feltdata og betjener hovedsakelig de Copernicus-tjenestene som er omhandlet i artikkel 5 nr. 1.

Den skal omfatte følgende typer virksomhet:

 - a) levering av feltdata til de operative tjenestene, herunder feltdata fra tredjemann på internasjonalt plan, på grunnlag av eksisterende kapasitet,
 - b) samordning og harmonisering av innsamlingen og leveringen av feltdata,
 - c) teknisk bistand til Kommisjonen med hensyn til tjenestekravene til feltobservasjonsdata,
 - d) samarbeid med feltoperatører for å fremme sammenhengen i utviklingsvirksomhet knyttet til feltobservasjonsinfrastruktur og nettverk,
 - e) påvisning av mangler i feltobservasjonene, som ikke kan bøtes på innenfor eksisterende infrastruktur og nettverk, herunder på globalt plan, og håndtering av disse manglene, samtidig som nærhetsprinsippet overholdes.

Samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 377/2014 om opprettelse av Copernicus-programmet

2. I Copernicus skal felldata anvendes i samsvar med gjeldende rettigheter for tredjemann, herunder i medlemsstatene, og med gjeldende begrensninger på bruk eller videreformidling.
3. Kommisjonen kan i samsvar med finansforordningens artikkel 58 nr. 1 bokstav c) helt eller delvis overdra virksomheten i felldatakomponenten til tjenesteyterne omhandlet i artikkel 11 nr. 1 eller, dersom det kreves overordnet samordning, til Det europeiske miljøvernbyrå.

Artikkel 8

Finansieringsramme

1. Finansieringsrammen for gjennomføringen av typer av virksomhet som er omhandlet i artikkel 5-7, er fastsatt til 4 291,48 millioner euro i løpende priser for perioden fra 1. januar 2014 til 31. desember 2020.
2. Beløpet nevnt i nr. 1 skal fordeles på følgende utgiftskategorier i løpende priser:
 - a) for typer av virksomhet omhandlet i artikkel 5 og 7: 897,415 millioner euro,
 - b) for typer av virksomhet omhandlet i artikkel 6: 3 394,065 millioner euro, herunder et høyeste beløp på 26,5 millioner euro for typer av virksomhet omhandlet i artikkel 6 nr. 2 bokstav c).
3. Kommisjonen kan omfordele midler fra én utgiftskategori, som fastsatt i nr. 2 bokstav a) og b), til en annen, opp til et tak på 10 % av beløpet nevnt i nr. 1. Dersom omfordelingen når opp til et samlet beløp som overstiger 10 % av beløpet nevnt i nr. 1, skal Kommisjonen rådføre seg med Copernicus-komiteen etter framgangsmåten med rådgivende komité omhandlet i artikkel 30 nr. 3.
4. Renter på forhåndsfinansiering som er utbetalt til enheter med indirekte ansvar for budsjettgjennomføringen, skal avsettes til virksomhet som er omfattet av delegeringsavtalen eller kontrakten mellom Kommisjonen og den berørte enheten. I samsvar med prinsippet om forsvarlig økonomistyring skal enheter med indirekte ansvar for budsjettgjennomføringen åpne kontoer som gjør det mulig å identifisere midlene og de tilsvarende rentene.
5. De årlige bevilgningene skal godkjennes av Europaparlamentet og Rådet innenfor grensene for den flerårige finansielle rammen. Budsjettforpliktelser som gjelder virksomhet som strekker seg over flere enn et regnskapsår, kan fordeles på flere år i årlige transjer.
6. Den finansielle tildelingen til Copernicus kan også anvendes for å dekke utgifter til forberede-

- delses-, overvåkings-, kontroll-, revisjons- og evalueringsvirksomhet som er direkte nødvendig for forvaltningen av Copernicus og for å oppfylle dets mål, herunder undersøkelser, møter, informasjons- og kommunikasjonsvirksomhet samt utgifter knyttet til IT-nett for informasjonsbehandling og datautveksling.
7. Kommisjonen kan overdra gjennomføringen av Copernicus til enhetene omhandlet i finansforordningens artikkel 58 nr. 1 bokstav c). Dersom Copernicus-budsjettet gjennomføres gjennom indirekte forvaltning på grunnlag av artikkel 10 nr. 3 eller artikkel 11 nr. 1, skal innkjøpsreglene anvendes for de enhetene som har ansvar for oppgaver i forbindelse med budsjettgjennomføringen, i den utstrekning det er tillatt i henhold til finansforordningens artikkel 60. Særlige justeringer av disse reglene, samt ordninger om forlengelse av de eksisterende avtalene, bør defineres i tilsvarende delegeringsavtaler.

Kapittel II

Styring av Copernicus

Artikkel 9

Kommisjonens rolle

1. Kommisjonen skal ha det overordnede ansvaret for Copernicus og for samordningen av dets ulike komponenter. Den skal forvalte midlene som er tildelt i henhold til denne forordning, og skal føre tilsyn med gjennomføringen av Copernicus, herunder fastsettelsen av prioriteringer, brukerdeltaking, kostnader, tidsplan, resultater og innkjøp.
2. Kommisjonen skal på Unionens vegne og innenfor sitt kompetanseområde forvalte forbindelsene med tredjestater og internasjonale organisasjoner og sikre at Copernicus samordnes med virksomhet på nasjonalt plan, unionsplan og internasjonalt plan.
3. Kommisjonen skal lette medlemsstatenes samordnede bidrag med sikte på den operative leveringen av tjenester og den langsiktige tilgangen til nødvendige observasjonsdata.
4. Kommisjonen skal støtte en hensiktsmessig utvikling av Copernicus-tjenester og sikre komplementaritet, sammenheng og forbindelser mellom Copernicus og annen relevant unionspolitikk, andre unionsinstrumenter, -programmer og -tiltak for å sikre at denne politikken og disse instrumentene, programmene og tiltakene drar nytte av Copernicus-tjenester.

Samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 377/2014 om opprettelse av Copernicus-programmet

5. Kommisjonen skal fremme et langsiktig og stabilt investeringsmiljø og rådføre seg med berørte parter når den treffer beslutning om å endre produkter i både Copernicus-datatjenestene og de -informasjonstjenestene som omfattes av denne forordning.
 6. Kommisjonen skal sikre at enheter som har ansvar for gjennomføringen av oppgaver, tilbyr sine tjenester til alle medlemsstater.
 7. Kommisjonen skal vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 31, om fastsettelse av datakravene som er nødvendige for utviklingen av tjenestekomponenten i Copernicus som omhandlet i artikkel 5 nr. 1.
 8. Kommisjonen skal vedta gjennomføringsrettsakter etter framgangsmåten med undersøkelseskomité omhandlet i artikkel 30 nr. 4, om
 - a) de tekniske spesifikasjonene for tjenestekomponenten i Copernicus som omhandlet i artikkel 5 nr. 1, når det gjelder gjennomføringen av den,
 - b) de tekniske spesifikasjonene for romkomponenten i Copernicus som omhandlet i artikkel 6, når det gjelder gjennomføring og utvikling av den på grunnlag av brukerkrav.
 9. Kommisjonen skal i rett tid gi medlemsstatene og Europaparlamentet alle relevante opplysninger om Copernicus, særlig med hensyn til risikohåndtering, samlede kostnader, årlige driftskostnader for hver enkelt viktig del av Copernicus-infrastrukturen, tidsplan, resultater, innkjøp og vurderingen av forvaltningen av immaterialrettigheter.
- h) samordning av en ordning for Copernicus-tjenesters tilgang til data fra bidragende satellitter,
 - i) sikring av tilgangsrett og forhandling av vilkår for bruk av kommersielle satellittdata som er nødvendige for Copernicus-tjenestene omhandlet i artikkel 5 nr. 1.
2. Kommisjonen skal inngå en delegeringsavtale med EUMETSAT og overdra denne ansvaret for å drive dedikerte satellitter og sikre tilgang til data fra bidragende satellitter i henhold til dens mandat og sakkunnskap.
 3. Delegeringsavtalene med ESA og EUMETSAT skal inngås på grunnlag av en beslutning om delegering som treffes av Kommisjonen i samsvar med finansforordningens artikkel 58 nr. 1 bokstav c).
 4. I samsvar med finansforordningens artikkel 60 skal ESA og EUMETSAT, når det er hensiktsmessig, opptre som offentlig oppdragsgiver med myndighet til å treffe beslutninger om gjennomføringen og samordningen av de innkjøpsoppgavene som delegeres til dem.
 5. I den utstrekning det er nødvendig for oppgavene og budsjettgjennomføringen som delegeres, skal de allmenne vilkårene for forvaltningen av midlene som overdras til ESA og EUMETSAT, fastsettes i delegeringsavtalene, og de skal ta hensyn til ESAs langsiktige scenario når det er hensiktsmessig. De skal særlig fastsette hvilke tiltak som skal gjennomføres når det gjelder utvikling, innkjøp og drift av romkomponenten i Copernicus, den relevante finansieringen, framgangsmåter med forvaltningskomité og overvåkings- og kontrolltiltak, tiltak som skal iverksettes dersom kontrakten ikke gjennomføres tilfredsstillende med hensyn til kostnader, tidsplan, resultater og innkjøp, samt regler for eiendomsretten til alle materielle og immaterielle eiendeler.
 6. Overvåkings- og kontrolltiltakene skal særlig omfatte en foreløpig oversikt over forventede utgifter, systematiske opplysninger til Kommisjonen om kostnader og tidsplanen og, ved et eventuelt avvik mellom de planlagte budsjettene, resultatene og tidsplanen, for korrigerende tiltak som skal sikre gjennomføringen av virksomheten innenfor rammen for de tildelte midlene.
 7. Copernicus-komiteen skal høres i forbindelse med beslutningen om delegering som er omhandlet i nr. 3 i denne artikkel, etter framgangsmåten med rådgivende komité omhandlet i artikkel 30 nr. 3. Copernicus-komiteen skal på forhånd underrettes om delegeringsav-

Artikkel 10

Den europeiske romorganisasjons rolle

1. Kommisjonen skal inngå en delegeringsavtale med ESA og overdra følgende oppgaver til den:
 - a) sikring av den tekniske samordningen av romkomponenten i Copernicus,
 - b) definering av den overordnede systemarkitekturen for romkomponenten i Copernicus og utvikling av denne på grunnlag av brukerkrav, som samordnes av Kommisjonen,
 - c) forvaltning av tildelte midler,
 - d) sikring av overvåkings- og kontrollordninger,
 - e) utvikling av nye dedikerte satellitter,
 - f) sikring av gjentatte oppdrag for dedikerte satellitter,
 - g) driften av de dedikerte satellittene, unntatt slike som drives av EUMETSAT i samsvar med nr. 2 i denne artikkel,

talene som Unionen, representert ved Kommisjonen, skal inngå med ESA og EUMETSAT.

8. Kommisjonen skal underrette Copernicus-komiteen om resultatene av evalueringen av innkjøpsanbudene og de kontraktene som ESA og EUMETSAT skal inngå med enheter i privat sektor, herunder opplysninger om underleverandører.

Artikkel 11

Tjenesteytere

1. Dersom det er behørig begrunnet ut fra tiltakets særlige art og eksisterende særskilt sakkunnskap, mandat, drifts- og forvaltningskapasitet, kan Kommisjonen ved hjelp av delegeringsavtaler eller avtalefestede ordninger overdra gjennomføringen av oppgaver i forbindelse med tjenestekomponenten, blant annet til følgende enheter:
 - a) Det europeiske miljøvernbyrå (EEA),
 - b) Det europeiske byrå for forvaltning av det operative samarbeidet ved de ytre grensene til medlemsstatene i Den europeiske union (FRONTEX),
 - c) Det europeiske sjøsikkerhetsbyrå (EMSA),
 - d) Den europeiske unions satellittsenter (SATCEN),
 - e) Det europeiske senter for værvarsler for middels lange tidsrom (ECMWF),
 - f) andre relevante europeiske byråer, grupper eller konsortier av nasjonale organer.
 Delegeringsavtaler med tjenesteytere skal inngås på grunnlag av en beslutning om delegering, som vedtas av Kommisjonen i samsvar med finansforordningens artikkel 58 nr. 1 bokstav c).
2. Ved valget av enhetene omhandlet i nr. 1 skal det tas behørig hensyn til kostnadseffektiviteten ved overdragelsen av de berørte oppgavene og virkningen på enhetenes ledelsesstruktur og deres økonomiske og menneskelige ressurser.
3. Copernicus-komiteen skal høres om beslutningen om delegering som omhandlet i nr. 1, etter framgangsmåten med rådgivende komité omhandlet i artikkel 30 nr. 3. Copernicus-komiteen skal underrettes på forhånd om delegeringsavtaler som Unionen, representert ved Kommisjonen, skal inngå med tjenesteyterne.

Artikkel 12

Kommisjonens arbeidsprogram

1. Kommisjonen skal ved hjelp av en gjennomføringsrettsakt vedta et årlig arbeidsprogram for

Copernicus i henhold til finansforordningens artikkel 84.

2. Det årlige arbeidsprogrammet skal omfatte en gjennomføringsplan som skal inneholde en nærmere beskrivelse av tiltak i forbindelse med Copernicus-komponentene omhandlet i artikkel 5-7 og være framtidsrettet samt ta hensyn til utviklingen i brukernes behov og den teknologiske utviklingen.
3. Nevnte gjennomføringsrettsakt skal vedtas etter framgangsmåten med undersøkelseskomité omhandlet i artikkel 30 nr. 4 i denne forordning.

Artikkel 13

Samarbeid med medlemsstatene

1. Kommisjonen skal samarbeide med medlemsstatene for å forbedre utvekslingen av data og opplysninger mellom dem og fremme utviklingen av dataspredning på regionalt og lokalt plan. Kommisjonen skal arbeide for å sikre at nødvendige data og opplysninger er tilgjengelige for Copernicus. Medlemsstatenes bidragende satellitter og tjeneste- og feltinfrastrukturer er vesentlige bidrag til Copernicus.
2. Kommisjonen kan ved gjennomføringsrettsakter vedta tiltak for å fremme medlemsstatenes bruk av Copernicus-data og -opplysninger og støtte deres tilgang til teknologi og utvikling innenfor jordobservasjon. Slike tiltak skal ikke medføre vridning av den frie konkurransen. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med framgangsmåten med undersøkelseskomité omhandlet i artikkel 30 nr. 4.

Kapittel III

Offentlige innkjøp

Avsnitt I

Alminnelige bestemmelser om offentlige innkjøp

Artikkel 14

Allmenne prinsipper

Med forbehold for artikkel 8 nr. 7 og tiltak som er nødvendige for å beskytte Unionens viktige sikkerhetsinteresser eller offentlig sikkerhet eller for å oppfylle Unionens eksportkontrollkrav, får finansforordningen anvendelse på Copernicus, særlig når det gjelder prinsippene om åpen tilgang og rettferdig konkurranse i hele den industrielle forsyningskjeden, anbuds konkurranser basert på framlegging av rettidige opplysninger med inn-

synsmulighet, klar kommunikasjon om gjeldende regler for offentlige innkjøp, utvelgings- og tildelingskriterier og andre relevante opplysninger, som gir like vilkår for alle potensielle anbudsgivere.

Artikkel 15

Særlige mål

Under framgangsmåten for tildeling av kontrakter skal de offentlige oppdragsgiverne gjennom sine anbudsinnbydelser søke å nå følgende mål:

- a) å fremme en så bred og åpen deltaking som mulig i hele Unionen av alle markedsdeltakere, særlig nyinntredere og SMB-er, herunder ved å oppmuntre anbudsgiverne til å bruke underleverandører,
- b) å unngå misbruk av dominerende stilling og avhengighet av én enkelt leverandør,
- c) å dra nytte av tidligere investeringer i offentlig sektor og erfaringer knyttet til disse, samt av industriell erfaring og kompetanse, samtidig som det sikres at reglene for anbudskonkurranser overholdes,
- d) å bruke flere leverandører når det er hensiktsmessig, for å sikre bedre overordnet kontroll med Copernicus og dets kostnader og tidsplan,
- e) når det er hensiktsmessig, ta hensyn til de samlede kostnadene i løpet av den utnyttbare levetiden for produktet, tjenesten eller arbeidet som anbudet gjelder.

Avsnitt II

Særlige bestemmelser om offentlige innkjøp

Artikkel 16

Sikring av rettferdige konkurransevilkår

Den offentlige oppdragsgiveren skal treffe de tiltakene som er nødvendige for å sikre rettferdige konkurransevilkår, når en markedsdeltaker tidligere har deltatt i virksomhet i forbindelse med gjenstanden for anbudet, og når dette

- a) kan medføre betydelige fordeler for denne markedsdeltakeren når det gjelder innsideopplysninger, og derfor kan skape bekymring om overholdelsen av prinsippet om lik behandling, eller
- b) påvirker normale konkurransevilkår eller upartiskheten og objektiviteten ved tildeling eller gjennomføring av kontrakten.

Disse tiltakene skal ikke føre til konkurransevidning eller til at likebehandlingen eller fortrolighe-

ten av data som innsamles om foretak, deres forretningsforbindelser og kostnadsstruktur, settes i fare. I denne sammenheng skal disse tiltakene ta hensyn til den planlagte kontraktens art og bestemmelser.

Artikkel 17

Informasjonssikkerhet

Når det gjelder kontrakter som omfatter, krever, og/eller inneholder graderte opplysninger, skal den offentlige oppdragsgiveren i anbudsdokumentene angi hvilke tiltak og krav som er nødvendige for å sikre sikkerheten for disse opplysningene på det nødvendige nivå.

Artikkel 18

Forsyningssikkerhet

Den offentlige oppdragsgiveren skal i anbudsdokumentene angi krav knyttet til forsyningssikkerhet og pålitelig levering av tjenestene for gjennomføringen av kontrakten.

Artikkel 19

Kontrakter med betingede flerfaseavtaler

1. Den offentlige oppdragsgiveren kan inngå en kontrakt med betingede flerfaseavtaler.
2. En kontrakt med betingede flerfaseavtaler skal bestå av en fast fase fulgt av budsjettforpliktelse som fører til en fast forpliktelse til å levere arbeid, leveranser eller tjenester, for denne fasen, og en eller flere faser der både budsjett og gjennomføring er omfattet av vilkår. I anbudsdokumentene skal det angis hvilke elementer som inngår i kontrakter med betingede flerfaseavtaler. Særlig skal kontraktens gjensstand, pris eller grunnlag for beregning av den, samt bestemmelser om levering av arbeid, leveranser og tjenester for hver fase, angis.
3. Ytelsene i den faste fasen skal utgjøre en sammenhengende helhet; det samme gjelder for ytelsene i forbindelse med hver betingede fase, idet det tas hensyn til ytelsene i alle foregående faser.
4. Hver betinget fase skal gjennomføres på grunnlag av en beslutning truffet av den offentlige oppdragsgiveren, som meddeles leverandøren i samsvar med kontrakten. Dersom en betinget fase bekrefte sent eller ikke bekrefte, kan leverandøren, dersom det er fastsatt i kontrakten, og på vilkårene i den, motta godtgjøring i form av ventepenger eller skadeserstatning.

5. Når den offentlige oppdragsgiveren i forbindelse med en bestemt fase fastslår at arbeid, leveranser eller tjenester som er avtalt innenfor denne fasen, ikke er gjennomført, kan den kreve skadeserstatning og oppheve kontrakten, dersom dette er fastsatt i kontrakten og på vilkårene som er fastsatt i den.

Artikkel 20

Selvkostnadskontrakter

1. Den offentlige oppdragsgiveren kan velge en kontrakt som er helt eller delvis selvkostnadsbasert, opp til et fastsatt pristak og på vilkårene fastsatt i nr. 2.

Prisen som skal betales for slike kontrakter, består av en godtgjøring av de samlede direkte kostnadene som har påløpt for leverandøren i henhold til kontrakten, for eksempel utgifter til lønninger, materialer, forbruksvarer og bruk av utstyr og infrastrukturer som er nødvendig for å oppfylle kontrakten. Disse kostnadene skal økes med enten et fast beløp som dekker indirekte kostnader og utbytte, eller et beløp som dekker indirekte kostnader og en premiering på grunnlag av oppnåelsen av mål knyttet til resultatene og tidsplanen.

2. Den offentlige oppdragsgiveren kan velge en helt eller delvis selvkostnadsbasert kontrakt når det objektivt er umulig å angi en nøyaktig fast pris, og dersom det med rimelighet kan påvises at en slik fast pris ville bli unormalt høy på grunn av usikkerhet i forbindelse med gjennomføringen av kontrakten av følgende grunner:

- kontrakten inneholder svært komplekse elementer eller omfatter bruk av ny teknologi, og medfører derfor betydelig teknisk usikkerhet, eller
 - virksomheten som avtalen gjelder, skal av operative grunner igangsettes umiddelbart, selv om det ennå ikke er mulig å fastsette en fast og endelig pris, ettersom det foreligger betydelige usikkerhetsfaktorer eller gjennomføringen av kontrakten delvis avhenger av gjennomføringen av andre kontrakter.
3. Pristaket i helt eller delvis selvkostnadsbaserte kontrakter skal være det høyeste beløpet som kan utbetales. Det kan overskrides bare i behørig begrunnede tilfeller og dersom den offentlige oppdragsgiveren på forhånd har gitt sitt samtykke.
4. I anbudsdokumentene for selvkostnadsbaserte kontrakter skal følgende angis:

- kontraktens art, det vil si at den er en helt eller delvis selvkostnadsbasert kontrakt med et pristak,
 - i forbindelse med delvis selvkostnadsbaserte kontrakter, hvilke deler av kontrakten som omfattes av en selvkostnadspris,
 - samlet beløp for pristaket,
 - kriteriene for tildeling, som skal gjøre det mulig å vurdere om det samlede beregnede budsjettet er rimelig, hvilke kostnader som er støtteberettigede, reglene for beregning av disse kostnadene, og overskuddet som er angitt i anbudet som skal vurderes,
 - hvilken ordning for tillegg som i henhold til nr. 1 skal anvendes på direkte kostnader,
 - bestemmelser og framgangsmåter for å fastslå om anbudsgiverens planlagte kostnader for gjennomføringen av kontrakten er støtteberettigede, i samsvar med prinsippene i nr. 5,
 - regnskapsregler som anbudsgiverne skal følge,
 - for kontrakter som er delvis selvkostnadsbaserte og som skal konverteres til kontrakter med fast og endelig pris, parametrene for denne konverteringen.
5. Kostnader som angis av leverandøren under gjennomføringen av en helt eller delvis selvkostnadsbasert kontrakt, er støtteberettigede bare dersom de
- faktisk har påløpt i kontraktperioden, med unntak for kostnader knyttet til utstyr, infrastrukturer og immaterielle anleggsmidler som er nødvendige for gjennomføringen av kontrakten, og der hele innkjøpsverdien kan bli ansett som støtteberettiget,
 - er angitt i det samlede beregnede budsjettet, eventuelt endret ved tilleggsavtaler til den opprinnelige kontrakten,
 - er nødvendige for gjennomføringen av kontrakten,
 - er et resultat av og kan tilskrives gjennomføringen av kontrakten,
 - kan identifiseres og kontrolleres, er oppført i leverandørens regnskaper og er fastsatt i samsvar med de regnskapsstandardene som er angitt i anbudsvilkårene og kontrakten,
 - oppfyller kravene i gjeldende skatte- og sosiallovgivning,
 - ikke avviker fra vilkårene i kontrakten,
 - er rimelige og berettigede og overholder kravene til forsvarlig økonomistyring, særlig med hensyn til sparsomhet og effektivitet.
- Leverandøren skal ha ansvar for sitt eget kostnadsregnskap og for korrekt regnskapsføring

og eventuell annen dokumentasjon som er nødvendig for å vise at kostnadene som kreves godtgjort, faktisk har påløpt og er i samsvar med prinsippene i denne artikkel. Kostnader som ikke kan begrunnes av leverandøren, skal ikke anses som støtteberettigede, og godtgjøring skal ikke gis.

6. Den offentlige oppdragsgiveren skal ha ansvar for følgende oppgaver for å sikre korrekt gjennomføring av selvkostnadsbaserte kontrakter:

- a) den skal fastsette et mest mulig realistisk pristak, og samtidig sikre tilstrekkelig fleksibilitet til at det kan tas hensyn til tekniske vanskeligheter,
- b) den skal konvertere delvis selvkostnadsbaserte kontrakter til fastpriskontrakter så snart det under gjennomføringen av kontrakten er mulig å fastsette en fast, endelig pris. Den skal i denne forbindelse fastsette parametrene for konvertering av en selvkostnadsbasert kontrakt til en kontrakt med fast, endelig pris,
- c) den skal vedta overvåkings- og kontrolltiltak som særlig omfatter en foreløpig oversikt over forventede kostnader,
- d) den skal fastsette egnede prinsipper, verktøy og framgangsmåter for gjennomføring av kontrakter, særlig med sikte på å identifisere kostnader og kontrollere om kostnader som er angitt av leverandøren eller underleverandøren i forbindelse med gjennomføringen av kontrakten, er støtteberettigede, og med sikte på anvendelse av tilleggsavtaler til kontrakten,
- e) den skal kontrollere at leverandøren og underleverandørene følger de regnskapsstandardene som er angitt i kontrakten, og oppfyller kravet om å framlegge regnskapsbilag som gir et sant og korrekt bilde av regnskapene,
- f) den skal under hele gjennomføringen av kontrakten løpende sikre at prinsipper, verktøy og framgangsmåter omhandlet i bokstav d) er effektive.

Artikkel 21

Tilleggsavtaler

Den offentlige oppdragsgiveren og leverandørene kan endre kontrakten gjennom en tilleggsavtale, forutsatt at denne oppfyller alle følgende vilkår:

- a) kontraktens gjenstand forblir uendret,
- b) den forstyrrer ikke den økonomiske likevekten i kontrakten,

- c) det innføres ikke vilkår som, dersom de hadde inngått i det opprinnelige anbudsgrunnlaget, ville gjort det mulig for andre tilbudsgivere enn de som opprinnelig ble godkjent, eller ville gjort det mulig å velge et annet tilbud enn det som opprinnelig ble godkjent.

Artikkel 22

Underleveranser

1. Den offentlige oppdragsgiveren skal anmode tilbudsgiveren om gjennom konkurranse å overlate en del av kontrakten til underleverandører på egnede nivåer og til andre foretak enn de som tilhører tilbudsgiverens gruppe av foretak, særlig til nyinntredere og SMB-er.
2. Den offentlige oppdragsgiveren skal angi hvor stor del av kontrakten som skal overlates til underleverandører, i form av et intervall fra en minste prosentdel til en største prosentdel. Den skal sikre at disse prosentdelene står i et rimelig forhold til kontraktens mål og verdi, idet det tas hensyn til den berørte virksomhetssektorens art, og særlig til konkurransenivået og industripotensialet.
3. Dersom tilbudsgiveren i sitt tilbud angir at den ikke har til hensikt å overlate en del av kontrakten til underleverandører, eller at den vil overlate bare en del som er mindre enn minsteprosentdelen i intervallet omhandlet i nr. 2, skal den gi den offentlige oppdragsgiveren en begrunnelse for dette. Den offentlige oppdragsgiveren skal oversende disse opplysningene til Kommisjonen.
4. Den offentlige oppdragsgiveren kan avvise underleverandører som er valgt av kandidaten i forbindelse med tildelingen av hovedkontrakten eller av tilbudsgiveren som er valgt i forbindelse med gjennomføringen av kontrakten. Den skal gi en skriftlig begrunnelse for avvisningen, som bare kan skje på grunnlag av kriteriene som ble anvendt ved utvelgningen av tilbudsgiverne i forbindelse med hovedkontrakten.

Kapittel IV

Data- og sikkerhetspolitikk

Artikkel 23

Data- og informasjonspolitikken innenfor rammen av Copernicus

1. Data- og informasjonspolitikken innenfor rammen av Copernicus for tiltak som finansieres

Samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 377/2014 om opprettelse av Copernicus-programmet

- under Copernicus, skal støtte målene i artikkel 4 og følgende mål:
- a) fremme bruk og spredning av Copernicus-opplysninger og -data,
 - b) styrke jordobservasjonsmarkedene i Europa, særlig når det gjelder tjenester i senere ledd, for å fremme vekst og sysselsetting,
 - c) bidra til et bærekraftig og vedvarende tilbud av Copernicus-data og -opplysninger,
 - d) støtte europeiske forsknings, teknologi- og innovasjonsmiljøer.
2. Data fra dedikerte satellitter og Copernicus-opplysninger skal gjøres tilgjengelige gjennom formidlingsplattformer i Copernicus på forhåndsdefinerte tekniske vilkår og på et fullstendig, åpent og gratis grunnlag, med følgende begrensninger:
- a) lisensvilkår for data og opplysninger fra tredjemann,
 - b) formater, egenskaper og formidlingsmåter,
 - c) Unionens eller medlemsstatenes sikkerhetsinteresser og forbindelser med tredjestater,
 - d) risiko for forstyrrelser av sikkerhetsmessige eller tekniske grunner, av systemet som produserer Copernicus-data og -opplysninger,
 - e) sikring av pålitelig tilgang til Copernicus-data og -opplysninger for europeiske brukere.
2. Kommisjonen kan, idet den tar hensyn til tredjemanns politikk for data og opplysninger og med forbehold for regler og framgangsmåter som gjelder for rom- og feltinfrastruktur under nasjonal kontroll eller under internasjonale organisasjoners kontroll, vedta tiltak etter framgangsmåten med undersøkelseskomité omhandlet i artikkel 30 nr. 4, med hensyn til
 - a) de tekniske spesifikasjonene for overføring og bruk av data fra dedikerte satellitter, som overføres til mottaksstasjoner eller gjennom særlige forbindelser med stor båndbredde, til stasjoner som ikke inngår i Copernicus,
 - b) de tekniske spesifikasjonene for arkivering av Copernicus-data og -opplysninger.
 3. Kommisjonen skal fastsette relevante lisensvilkår og framgangsmåter for lisensiering for data fra dedikerte satellitter og Copernicus-opplysninger, og for overføring av satellittdata til mottaksstasjoner eller gjennom særlige forbindelser med stor båndbredde, til stasjoner som ikke inngår i Copernicus, i samsvar med denne forordning og gjeldende rettigheter for tredjemann.

Artikkel 24

Vilkår og begrensninger for tilgang til og bruk av Copernicus-data og -opplysninger

1. Kommisjonen kan, idet den tar hensyn til tredjemanns politikk for data og opplysninger og med forbehold for regler og framgangsmåter som gjelder for rom- og feltinfrastruktur under nasjonal kontroll eller under internasjonale organisasjoners kontroll, vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 31 med hensyn til
 - a) vilkårene og framgangsmåtene for tilgang til og registrering og bruk av Copernicus-data og -opplysninger, herunder formidlingsmåter,
 - b) de særlige tekniske kriteriene som er nødvendige for å unngå forstyrrelser i Copernicus-data og -opplysninger, herunder tilgangsprioritering,
 - c) kriteriene og framgangsmåtene for begrensning av innsamlingen eller formidlingen av Copernicus-data og -opplysninger på grunn av motstridende rettigheter.
2. På grunnlag av evalueringen omhandlet i nr. 1 skal Kommisjonen ved hjelp av gjennomføringsrettsakter fastsette nødvendige sikkerhetsrelaterte tekniske spesifikasjoner for Copernicus. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med framgangsmåten med undersøkelseskomité omhandlet i artikkel 30 nr. 4.
3. Kommisjonen kan bistås av uavhengige sakkyndige fra medlemsstatene for å definere de tekniske spesifikasjonene for sikkerhetsrammen omhandlet i nr. 2.
4. Med forbehold for nr. 2 skal Rådet vedta tiltak som skal treffes når Unionens eller medlemsstatenes sikkerhet kan bli berørt av data og opplysninger fra Copernicus.

Artikkel 25

Beskyttelse av sikkerhetsinteresser

Samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 377/2014 om opprettelse av Copernicus-programmet

5. Når graderte unionsopplysninger produseres eller behandles i Copernicus, skal alle deltakere sikre en grad av vern som tilsvarer det som gis gjennom reglene i vedlegget til beslutning 2001/844/EF og i vedleggene til beslutning 2013/488/EU.

Kapittel V

Diverse bestemmelser

Artikkel 26

Internasjonalt samarbeid

1. Følgende stater eller internasjonale organisasjoner kan delta i Copernicus på grunnlag av egnede avtaler:
 - a) stater i Det europeiske frihandelsforbund (EFTA-stater), som er avtaleparter til EØS-avtalen i samsvar med vilkårene fastsatt i EØS-avtalen,
 - b) søkerstater og mulige søkerstater i samsvar med de respektive rammeavtalene eller en protokoll til en assosieringsavtale om fastsettelse av de allmenne prinsippene og vilkårene for disse statenes deltaking i unionsprogrammer,
 - c) Det sveitsiske edsforbund, andre tredjestater som ikke er nevnt i bokstav a) og b), og internasjonale organisasjoner, i samsvar med avtaler som Unionen har inngått med slike tredjestater eller internasjonale organisasjoner i henhold til artikkel 218 i TEUV, og som inneholder vilkårene for og nærmere bestemmelser om deres deltaking.
2. Stater eller internasjonale organisasjoner omhandlet i nr. 1 kan gi finansiell støtte eller bidrag i naturalier til Copernicus. Denne finansielle støtten og disse bidragene skal anses som eksterne inntekter avsatt til særlige formål i samsvar med finansforordningens artikkel 21 nr. 2, og skal være tillatt i henhold til vilkårene i avtalen som er inngått med den berørte tredjestaten eller internasjonale organisasjonen.
3. Internasjonal samordning av observasjonssystemer og tilknyttede datautvekslinger kan behandles innenfor rammen av Copernicus, med sikte på å styrke dets globale dimensjon og komplementaritet, idet det tas hensyn til eksisterende internasjonale avtaler og samordningsprosesser.

Artikkel 27

Beskyttelse av Unionens finansielle interesser

1. Kommisjonen skal treffe egnede tiltak for å sikre at Unionens finansielle interesser beskyttes når tiltak finansiert i henhold til denne forordning gjennomføres, gjennom tiltak for å forebygge bedrageri, korrupsjon og annen ulovlig virksomhet gjennom effektiv kontroll og, dersom uregelmessigheter oppdages, gjennom inndrivelse av urettmessig utbetalte beløp samt, når det er hensiktsmessig, gjennom effektive, avpassede og avskrekende administrative og finansielle sanksjoner.
2. Kommisjonen eller dens representanter og Revisjonsretten skal ha fullmakt til gjennom dokumentkontroll og kontroll på stedet å kontrollere alle tilskuddsmottakere, leverandører og underleverandører som har mottatt unionsfinansiering gjennom Copernicus.
3. Det europeiske kontor for bedrageribekjempelse (OLAF) kan i samsvar med bestemmelsene og framgangsmåtene i europaparlaments- og rådsforordning (EU, Euratom) nr. 883/2013¹⁴ og rådsforordning (Euratom, EF) nr. 2185/96¹⁵ gjennomføre undersøkelser, herunder kontroll og inspeksjon på stedet, for å fastslå om det har forekommet bedrageri, korrupsjon eller annen ulovlig virksomhet som berører Unionens finansielle interesser, i forbindelse med en tilskuddsavtale, en tilskuddsbeslutning eller en kontrakt som er finansiert gjennom Copernicus
4. Med forbehold for nr. 1-3 skal samarbeidsavtaler med tredjestater og med internasjonale organisasjoner, kontrakter, tilskuddsavtaler og tilskuddsbeslutninger som følge av gjennomføringen av Copernicus omfatte bestemmelser som uttrykkelig gir Kommisjonen, Revisjonsretten og OLAF fullmakt til å foreta slik revisjon og undersøkelser i samsvar med deres respektive myndighet.

¹⁴ Europaparlaments- og rådsforordning (EU, Euratom) nr. 883/2013 av 11. september 2013 om undersøkelser som foretas av Det europeiske kontor for bedrageribekjempelse (OLAF) og om oppheving av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1073/1999 og rådsforordning (Euratom) nr. 1074/1999 (EUT L 248 av 18.9.2013, s. 1).

¹⁵ Rådsforordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 av 11. november 1996 om kontroll og inspeksjon på stedet som foretas av Kommisjonen for å verne De europeiske fellesskaps økonomiske interesser mot bedrageri og andre uregelmessigheter (EFT L 292 av 15.11.1996, s. 2).

Artikkel 28**Eierskap**

1. Unionen skal være eier av alle materielle og immaterielle eiendelene som skapes eller utvikles under Copernicus. For det formålet skal det, når det er hensiktsmessig, inngås avtaler med tredjemann om eksisterende eiendomsrettigheter.
2. Vilkårene for overdragelsen av eiendomsretten til Unionen skal fastsettes i avtalene omhandlet i nr. 1.
3. Kommisjonen skal gjennom en hensiktsmessig ramme sikre størst mulig bruk av eiendelene omhandlet i denne artikkel; og den skal særlig forvalte immaterialrettighetene i forbindelse med Copernicus så effektivt som mulig, idet det tas hensyn til behovet for å beskytte Unionens immaterialrettigheter og gi dem verdi, til alle berørte parter interesser og til behovet for en harmonisk utvikling av markedene og av nye teknologier samt til kontinuiteten i tjenestene. For dette formål skal den sikre at kontrakter som inngås i forbindelse med Copernicus, omfatter muligheten for å overdra eller lisensiere immaterialrettigheter som er en følge av arbeid utført under Copernicus.

Artikkel 29**Bistand til Kommisjonen**

Kommisjonen kan bistås av uavhengige sakkynndige fra ulike områder med tilknytning til virkeområdet for Copernicus og fra en bred krets av berørte parter, herunder representanter for Copernicus-brukere og nasjonale enheter med ansvar for rommet, for å bistå Kommisjonen med nødvendig teknisk og vitenskapelig sakkunnskap samt tverrfaglige og tverrsektorielle perspektiver, idet det tas hensyn til relevante eksisterende initiativer i Unionen og på nasjonalt og regionalt plan.

Artikkel 30**Komitéframgangsmåte**

1. Kommisjonen skal bistås av en komité («Copernicus-komiteen»). Den nevnte komiteen skal være en komité i henhold til forordning (EU) nr. 182/2011.
Copernicus-komiteen skal møtes i ulike sammensetninger, særlig med hensyn til sikkerhetsaspekter («sikkerhetsutvalget»).
2. Copernicus-komiteen skal opprette «brukerforumet» som en arbeidsgruppe for å gi Coper-

nicus-komiteen råd om aspekter knyttet til brukerbehov, i samsvar med sin forretningsorden.

3. Når det vises til dette nummer, får artikkel 4 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.
4. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.
5. Representanter for enheter som har fått overdratt oppgaver innenfor rammen av Copernicus, skal, når det er hensiktsmessig, delta i arbeidet i Copernicus-komiteen som observatører på vilkår som fastsettes i komiteens forretningsorden.
6. Avtaler som inngås av Unionen i samsvar med artikkel 26, kan inneholde bestemmelser om at representanter for tredjestater eller internasjonale organisasjoner, når det er hensiktsmessig, kan delta i arbeidet i Copernicus-komiteen på vilkår som fastsettes i komiteens forretningsorden.
7. Copernicus-komiteen skal møtes regelmessig, og helst hvert kvartal. Kommisjonen skal framlegge en rapport om framskrittene i Copernicus. Disse rapportene skal gi en generell oversikt over status og utvikling for Copernicus, særlig med hensyn til risikohåndtering, kostnader, tidsplan, resultater, innkjøp og relevant rådgivning til Kommisjonen.

Artikkel 31**Utøvelse av delegert myndighet**

1. Kommisjonen gis myndighet til å vedta delegerte rettsakter på vilkårene fastsatt i denne artikkel.
2. Kommisjonen gis myndighet til å vedta delegerte rettsakter som er omhandlet i artikkel 9 nr. 7 og artikkel 24 nr. 1, så lenge Copernicus varer.
3. Den delegerte myndigheten omhandlet i artikkel 9 nr. 7 og artikkel 24 nr. 1 kan til enhver tid tilbakekalles av Europaparlamentet eller Rådet. En beslutning om tilbakekalling innebærer at den delegerte myndigheten som angis i beslutningen, opphører. Beslutningen trer i kraft dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende* eller på et senere tidspunkt som er fastsatt i beslutningen. Den skal ikke berøre gyldigheten av delegerte rettsakter som allerede er i kraft.
4. Så snart Kommisjonen vedtar en delegert rettsakt, skal den underrette Europaparlamentet og Rådet samtidig om dette.
5. En delegert rettsakt vedtatt i henhold til artikkel 9 nr. 7 og artikkel 24 nr. 1 skal tre i kraft

Samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) nr. 377/2014 om opprettelse av Copernicus-programmet

bare dersom verken Europaparlamentet eller Rådet har framsatt innsigelser innen en periode på to måneder etter at Europaparlamentet og Rådet er underrettet om rettsakten, eller dersom både Europaparlamentet og Rådet før denne perioden utløper, har underrettet Kommisjonen om at de ikke har innsigelser. Fristen skal forlenges med to måneder på Europaparlamentets eller Rådets initiativ.

Artikkel 32

Evaluering

1. Kommisjonen skal innen 31. desember 2017 og etter samråd med relevante berørte parter utarbeide en evalueringsrapport om oppnåelsen av målene for alle oppgaver som finansieres gjennom Copernicus, med hensyn til deres resultater og virkninger, deres merverdi på europeisk plan og effektiviteten i ressursbruken. Evalueringen skal vurdere om alle mål fortsatt er relevante samt hvordan tiltakene bidrar til målene som er beskrevet i artikkel 4, gjennomføringen av organisasjonsstrukturen og omfanget av de utviklede tjenestene. Evalueringen skal omfatte en vurdering av muligheten for deltaking fra relevante europeiske byråer (herunder Det europeiske GNSS-byrået) og, når det er hensiktsmessig, følges av relevante forslag til regelverk.

Evalueringen skal særlig vurdere virkningen av data- og informasjonspolitikken innenfor rammen av Copernicus på berørte parter, brukere i senere ledd, innvirkningen på næringslivet samt på nasjonale og private investeringer i jordobservasjonsinfrastrukturer.

2. Kommisjonen skal foreta evalueringen omhandlet i nr. 1 i nært samarbeid med operatørene og Copernicus-brukerne, og skal undersøke effektiviteten av Copernicus og dets bidrag til målene omhandlet i artikkel 4. Kommisjonen skal meddele konklusjonene av disse evalueringene til Europaparlamentet, Rådet, Den europeiske økonomiske og sosiale

komité og Regionkomiteen og ved behov foreslå egnede tiltak.

3. Kommisjonen og medlemsstatene kan ved behov med bistand fra uavhengige enheter foreta en evaluering av hvordan de berørte prosjektene har blitt gjennomført, og av virkningen av gjennomføringen, slik at det kan fastslås om de fastsatte målene, herunder knyttet til miljøvern, er nådd.
4. Kommisjonen kan anmode en medlemsstat om å framlegge en særlig evaluering av tiltakene og de tilknyttede prosjektene som finansieres i henhold til denne forordning, eller, når det er hensiktsmessig, om å gi Kommisjonen opplysninger og bistand som kreves for å foreta en evaluering av slike prosjekter.

Artikkel 33

Oppheving

1. Forordning (EF) nr. 911/2010 oppheves.
2. Alle tiltak truffet på grunnlag av forordning (EU) nr. 911/2010 forblir gyldige.
3. Henvisninger til den opphevede forordning (EU) nr. 911/2010 skal forstås som henvisninger til denne forordning og leses som angitt i sammenligningstabellen i vedlegget.

Artikkel 34

Ikrafttredelse

Denne forordning trer i kraft dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Den får anvendelse fra 1. januar 2014.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 3. april 2014.

For Europaparlamentet

For Rådet

M. SCHULZ

D. KOURKOULAS

President

Formann

Vedlegg

Veiledende referanseverdier omhandlet i artikkel 33

Forordning (EU) No 911/2010	Denne forordning
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 2	Artikkel 2, 5, 6 og 7
Artikkel 3	–
Artikkel 4	Artikkel 4, 9, 10, 11, 13 og 26
Artikkel 5	Artikkel 5, 9, 11 og 13
Artikkel 6	Artikkel 14-22
Artikkel 7	Artikkel 9 og 26
Artikkel 8	Artikkel 8
Artikkel 9	Artikkel 23-25
Artikkel 10	Artikkel 24 og 31
Artikkel 11	Artikkel 31
Artikkel 12	Artikkel 31
Artikkel 13	Artikkel 23-25
Artikkel 14	Artikkel 4 og 32
Artikkel 15	Artikkel 9 og 12
Artikkel 16	Artikkel 30
Artikkel 17	Artikkel 30
Artikkel 18	Artikkel 27
Artikkel 19	Artikkel 34
Vedlegget	Artikkel 4
